Jaargang 115. Woensdag, 30 Julij 1856. No. 91.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat op nader te bepalen tijd, in het openbaar, van wege die Gemeente zal worden aanbesteed:

Het maken van eene nieuwe HOUTEN DRAAIBRUG, in plaats van de Klapbrug over het Winschoterdiep bij Foxham.

GRONINGEN, 28 Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

GEMEENTE-REKENING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen, volgens art. 219, alinea 3 der Gemeentewet, ter openbare kennis, dat de **REKENING** van de **ONTVANGSTEN** en **UITGAVEN** dezer Gemeente, over het dienstjaar **1855**, op de SECRETARIE der Gemeente voor een ieder ter lezing zal worden nedergelegd van en met **den 1sten tot en met den 16den Augustus 1856**, en dat zij in AFSCHRIFT tegen BETALING der [illegible] algemeen verkrijgbaar is gesteld.

GRONINGEN, 28 Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Afkondiging.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne Vergadering van den 25sten Junij 1856, is vastgesteld de volgende **Verordening:**

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Overwegende, dat in art. 9 van het **REGLEMENT** voor het **BEURTVEER** tusschen ***Utrecht*** en ***Groningen***, te *Groningen* door den RAAD dier Stad vastgesteld den 9den Augustus 1832 en door BURGEMEESTER en WETHOUDERS afgekondigd den 29sten October 1832, eene bepaling voorkomt, die strijdig is met de beginselen van het Strafregt en mitdien **verbeterd** dient te worden, terwijl in art. 12 eene **bijvoeging** noodig is geworden;

Overwegende, dat het GEMEENTEBESTUUR van *Utrecht* zich bereid heeft verklaard om tot die wijziging mede te werken, —

Heeft, na bekomene magtiging en onder goedkeuring van GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Groningen*, in gemeen overleg met het BESTUUR der Gemeente *Utrecht*, besloten als volgt:

In **art. 9** zullen de volgende woorden **vervallen:** zullende de schipper voor zijne knechts verantwoordelijk zijn.

Art. 12 vervalt, en wordt **vervangen** door de volgende bepalingen:

»Er zal in iedere Gemeente een Commissaris bij het Veer worden aangesteld, wiens verrigtingen hierna worden bepaald, voor zoover ze niet door elk Gemeentebestuur voor zich op eene andere wijze bepaald zijn of zullen worden."

Gedaan te *Groningen* ter openbare Raadsvergadering van den 25sten Junij 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

Zijnde deze Verordening aan de GEDEPUTEERDE STATEN van *Groningen* medegedeeld, blijkens hun besluit van den 18den Julij 1856, no. 74, waarbij zij is goedgekeurd.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 30sten Julij 1856.

De Burgemeester: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Afkondiging.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne Vergadering van den 4den Julij 1856, is vastgesteld de volgende **Verordening:**

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Gelet op art. 291 van de wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85);

Overwegende, dat, om het **REGLEMENT** van het **Veer** van ***Groningen*** op ***Leeuwarden*** en vice versa, bestaande onder den naam van het KLUINSCHIP, door BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* gearresteerd den 6den Junij 1825 en gepubliceerd den 19den December 1825, in overeenstemming te brengen met gemelde Wet, het noodzakelijk is, daarin **onderstaande wijzigingen** vast te stellen;

Overwegende, dat het GEMEENTEBESTUUR van *Leeuwarden* zich bereid heeft verklaard, om tot die wijzigingen mede te werken, —

Heeft, na bekomen magtiging en onder goedkeuring van GEDEPUTEERDE STATEN en in gemeen overleg met het BESTUUR der Gemeente *Leeuwarden*, besloten als volgt:

In **art. 6** de woorden: »en zal wegens ieder overgang aan de steden *Groningen* en *Leeuwarden* ieder tweehonderd Nederlandsche guldens worden betaald," te doen **vervallen.**

Art. 14 aldus te lezen: »De schipper zal geene »personen mogen innemen of vervoeren, bij verbeurte »van zes gulden voor ieder persoon, welke tegen de bepa- »ling van dit artikel mogt worden ingenomen en vervoerd, »met dien verstande, dat het gezamenlijk bedrag der boete »de som van vijfentwintig gulden voor iedere reis niet »mag te boven gaan, tenzij in de gevallen bij art. 163 van »de Wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85) »voorzien."

In **art. 16** de laatste woorden van de 2de en 3de alinea: »bij verbeurte eener boete van vijftig guldens," te **veranderen** in: »bij verbeurte eener boete van vijfentwintig gulden."

Gedaan te *Groningen* ter openbare Raadsvergadering van den 4den Julij 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

Zijnde deze Verordening aan de GEDEPUTEERDE STATEN van *Groningen* medegedeeld, blijkens hun besluit van den 18den Julij 1856, no. 73, waarbij zij is goedgekeurd.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 30sten Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

In den senaat te Washington heeft kolonel *Sumner* zijn voorstel ingetrokken betreffende de vertegenwoordiging in de kamers van Kansas, daar de opneming van Kansas, als slavenstaat, in de Unie tot spanning heeft aanleiding gegeven. De republikeinen hebben een' anderen kandidaat voor het presidentschap gekozen, in plaats van *Fremont*.

— *Walker* heeft te Nicaragua *Rivas* afgezet en zich in diens plaats tot president doen verkiezen.

— In de wetgevende vergadering van den staat Kansas had op den 4den een geweldig voorval plaats. Op het oogenblik dat men tot de behandeling der werkzaamheden zoude overgaan, trad de kolonel *Sumner*, vergezeld van 200 dragonders, de zaal binnen, hield eene toespraak ter verklaring van zijne daad en dreef daarop al de leden het gebouw uit. Vervolgens begaf hij zich naar de kamer van den senaat en deed daar hetzelfde.

RUSLAND.

Een brief uit Petersburg, voorkomende in *le Nord*, bevestigt hetgeen in den laatsten tijd gezegd was omtrent de beweging in de diplomatische wereld. Den 26sten Julij zoude de graaf *Chreptowitch*, gezant bij het Britsche hof, Petersburg verlaten om zich naar zijn post te begeven. De graaf *de Kisseleff*, gezant bij het Fransche hof, zoude eerst na den afloop van het krooningsfeest vertrekken. De heer *v. Butenieff* is tot gezant te Konstantinopel benoemd en prins *Lobanoff* zal stellig als legatieraad derwaarts vertrekken. Prins *Lobanoff* is een der jongste secretarissen van legatie en een der uitstekendste leden van de Russische diplomatie.

Graaf *Creptowitsch* wordt in het begin dezer week te Londen verwacht.

Aan de reorganisatie van de Russische vloot in de Oostzee wordt met ijver gearbeid. Deze zal, als te voren, uit drie afdeelingen bestaan. Negen linieschepen, welke bij het bombardement van Sweaborg zwaar beschadigd zijn en niet langer zee kunnen bouwen, zullen tot blokschepen worden ingerigt, en eerlang door schepen met schroef-stoomvermogen worden vervangen.

De aanleg van spoorwegen wordt hierom in Rusland als hoogst nuttig voorgesteld, vermits jaarlijks 100,000 personen uit het noorden naar het zuiden trekken om bij den oogst te worden gebezigd, en deze bij dit heen en weder reizen een' zeer kostbaren tijd verliezen. In de tweede plaats worden dergelijke wegen als allezins bevorderlijk voor den graanhandel beschouwd.

Een berigt uit Odessa van den 4den Julij, door een halfofficiëel dagblad van Berlijn medegedeeld, zegt dat er in Podolië en de Ukraine nog een groote voorraad graan is, en dat deze thans te Odessa aan de markt gebragt wordt, hetgeen aldaar den prijs der tarwe in twee dagen anderhalf zilveren roebel heeft doen dalen.

TURKIJE.

De berigten uit Konstantinopel van den 18den Julij zeggen, dat de Russen het slangen-eiland nog bezet houden, hetwelk door Turkije teruggevorderd wordt krachtens 't vredes-verdrag. In Kars hadden de Russen geweigerd de Engelsche commissarissen binnen te laten, verklarende, dat zij de stad aan Turkije zouden teruggeven na de ontruiming van Turkije door de bondgenooten.

De Europesche handel wordt met een groot verlies bedreigd, ten gevolge van eene hoogere belasting op buitenlandsche voortbrengselen. Ook de scheepvaart zou aan eene nieuwe tolbelasting in Turkije onderworpen worden.

De opening van de conferentiën over de reorganisatie der Donau-vorstendommen is dezer dagen weder onbepaald uitgesteld. De Oostenrijksche gevolmagtigde, baron *v. Koller*, heeft zich middelerwijl naar Karlsbad begeven, om er de baden te gebruiken.

Berigten uit Dalmatië, door Oostenrijksche dagbladen medegedeeld, maken gewag van eenen krijgstogt, dien *Mirko Petrowitsch*, broeder van vorst *Danielo* van Montenegro, met 10,000 man ondernomen heeft van uit Cetigne naar het ten oosten van Turksch-Albanië gelegene grensdistrict van Kutschi, welks bewoners de vladika als zijne onderdanen beschouwt, om hen te dwingen de geweigerde belastingen op te brengen. De Kutschi, een nomadische stam, die noch het Turksch bestuur, noch dat der Montenegrijnen wil erkennen, riepen de hulp in van den pacha van Scutari, doch te vergeefs. Den 19den dezer was het tot een bloedig gevecht gekomen, waarin de Kutschiërs de bovenhand schijnen behouden te hebben. Bij de bestorming van de verschansingen, welke de Kutschiërs bij de oude stad Diocletia opgeworpen hadden, zijn 80 man gedood, vele huizen verbrand en eene talrijke kudde buit gemaakt, die onder de Montenegrijnen verdeeld is.

ITALIE.

Ten aanzien van de muiterijen die in het Napelsche leger en laatstelijk onder een regement van de garde voorgevallen, verneemt men, dat het regement van de garde, welks manschappen wegens die muiterij allen arrest gekregen hadden, den 12den 's nachts uit de hoofdstad naar Teano, in de provincie Caserta is vertrokken. Dit is geschied op een regtstreeks van den Koning uitgegaan bevel. Te Teano moet het regement op nadere bevelen van Zijne Majesteit wachten. Bij het vertrek heeft het regement zijne misnoegdheid niet onduidelijk aan den dag gelegd. Dat misnoegen heeft drie redenen. Ten eerste meenen de troepen, dat zij niet genoegzaam beloond zijn voor de diensten die zij in de laatste jaren, te Napels bij de volksbeweging van den 15den Mei, vervolgens in Calabrië en eindelijk in Sicilië, aan het gouvernement bewezen hebben. Ten tweede zijn de Napelsche militairen zeer afgunstig op de Zwitsers, op welke de Koning blijkbaar bijzonder veel vertrouwen stelt, en die hij alzoo op velerlei wijze begunstigt en bevoorregt. De derde reden van misnoegdheid is het stelsel van bespieding, hetwelk in het Napelsche leger bestaat en uit zijnen aard doodelijk voor de krijgstucht is. Waar, bij voorbeeld, een korporaal zijnen kapitein kan aanklagen met de zekerheid van daarvoor niet gestraft maar veeleer beloond te zullen worden, daar is het met de militaire ondergeschiktheid gedaan. Hierbij voege men nog, dat bij de bevorderingen in het Napelsche leger gunst, kuiperij en omkooping eene groote rol spelen. Politieke redenen zijn aan dat misnoegen geheel vreemd. Doch het schijnt zeker, dat het gouvernement bij politieke verwikkelingen, op zulke troepen welligt niet veel staat zou kunnen maken.

De Engelsche gezant te Napels, sir *W. Temple*, heeft aan de kooplieden aldaar de ontvangst eener nota des ministers van buitenlandsche zaken medegedeeld, waarin de begeerte des Konings wordt uitgedrukt, om ten allen tijde Engelands wenschen voor te komen; weshalve Engelsche schepen dezelfde voorregten als de Napolitaansche en die van andere volken met welke verdragen van wederkeerigheid gesloten zijn, genieten zullen, alsmede dat de 10 percent buitengewone regten op tarwe, door schepen onder Engelsche vlag aan Frankrijk betaald, teruggegeven zullen worden, mits onder protest betaald zijnde.

Het Napelsche gouvernement, vroeger zeer onverschillig omtrent de meening van Europa, begint daar meer prijs op te stellen, en tracht zich door allerlei geschriften tegen verschillende beschuldigingen te verdedigen.

Men spreekt van eene nota, welke voor eenige dagen te Weenen is ontvangen van de Napelsche regering, waarin te kennen wordt gegeven dat de Koning van Napels eene opzettelijke commissie, bestaande uit de voornaamste leden van den staatsraad, heeft benoemd, welke onderzoek zal doen naar den staat van zaken en voorstellen indienen tot verbeteringen in het bestuur.

Uit Turijn wordt van den 27sten berigt, dat den vorigen dag pogingen tot opstand beproefd zijn te Massa Carrara in het groothertogdom Modena. De Sardinische regering heeft maatregelen van voorzorg genomen.

Het is thans volkomen officiëel, dat Sardinië in de commissie tot reorganisatie der Donau-vorstendommen zal vertegenwoordigd worden; zelfs Oostenrijk heeft zich daartegen niet verder verzet. Als afgevaardigde naar die comm. wordt genoemd de ridder *Benzi*, die onlangs van eene gewigtige zending naar de Mexikaansche en Zuid-Amerikaansche regeringen is teruggekeerd. Te Turijn wilde men verder met zekerheid weten, dat Sardinië, wat de vereeniging der beide vorstendommen aanging, ééne lijn zou trekken met Rusland en de Moldavische en Wallachijsche bevolkingen.

SPANJE.

Gelijk wij reeds kortelijk mededeelden, bleek het uit de berigten van den 20sten, dat de opstand tegen het bewind van den maarschalk *O'Donnell* toen in Arragon eenige vordering maakte. De generaal *Falcon* had dien dag eene wapenschouwing over de hem toegedane troepen gehouden, en monsterde niet minder dan 16,000 man. Een bataljon van het aan den Ebro staande corps troepen der Koningin, hetwelk tegen Saragossa afgezonden was, had zich bij de oproerlingen gevoegd, alsmede het corps gewapende beambten van de administratie der grenstolregten; buitendien waren 15,000 gewapende boeren uit het noordwesten der provincie in aantogt om zich bij de opgestane Arragoniërs te voegen.

O'Donnell ontveinst zich dan ook niet, dat het geen gemakkelijke taak zal wezen om zich van Saragossa meester te maken, en hij maakt toebereidselen voor een geregeld beleg; 45 wagens met het noodige belegeringsmateriëel moeten reeds op weg zijn. Generaal *Echagues* heeft met een gering aantal regeringstroepen voor Saragossa post gevat; de versterkingen die hem van uit Madrid zouden toegezonden worden, waren nog niet aangekomen. De junta te Saragossa, aan wier hoofd de generaal *Falcon* staat, heeft van hare zijde eene nieuwe proclamatie tot de bevolking gerigt, die, niettegenstaande daarin tot een heldhaftig verzet wordt aangespoord, in zekeren zin gematigd luidt. De junta verklaart, dat zij niets anders begeert dan de handhaving van het ministeriële programma van 1854 en dus dat zij Koningin *Isabella* als hoofd van de constitutionele monarchie erkent, met *Espartero* als hoofd van den ministerraad, in welk laatste zij een' waarborg ziet, dat de vrijheid niet zal worden aangerand.

Men spreekt evenwel ook van oneenigheid tusschen *O'Donnell* en de partij van generaal *Concha*. De eerste zoude zich geplaatst vinden tusschen de hofpartij en de generaals die hem bij den *coup-d'état* behulpzaam geweest zijn. Ook moet er volgens sommigen reeds verschil bestaan in den ministerraad, en schijnt *O'Donnell* minder doordrongen te zijn van de noodzakelijkheid van het handhaven van alle vrijheden; eindelijk waren er geruchten van eene ministeriële crisis in den geest eener nog meer geavanceerde reactie in omloop. — Door het doen van inwilligingen aan de geestelijkheid en het herstellen van de goede betrekking met Rome, door het zenden van een vertegenwoordiger bij den Heiligen Stoel, schijnt het kabinet inmiddels zich nieuwen steun te willen verschaffen, een steun, die in Spanje niet te verwerpen is.

Wat Figuières betreft, de *Moniteur* logenstraft de tijding, dat ook die stad is opgestaan. Mogt Figuières zich tegen *O'Donnell* verklaren, dan zou het der regering zeer moeijelijk vallen de stad en haar sterk kasteel tot onderwerping te brengen. Dit kasteel wordt voor onneembaar gehouden. In 1844 hield generaal *Ametler*, thans kapitein-generaal der Balearische eilanden, zich daar gedurende zes maanden tegen de regering staande en trok er eerst krachtens kapitulatie uit.

Bovendien verneemt men uit Baijonne, dat ook te Corunha in Galicië en Oviedo in Asturië oproerige bewegingen hebben plaats gehad; van Alicante en Malaga is niets naders vernomen, doch men koestert nog al eenige vrees voor Cartagena, dat in 1843 meer dan veertig dagen weêrstand bood.

De generaal *San Miguel*, die eerst voor den post van kommandant der hellebardiers bedankt, doch gedurende den strijd uit persoonlijke gehechtheid aan de Koningin, die functiën weder aanvaard had, heeft thans aan de Koningin op nieuw zijn ontslag ingediend. Men gelooft niet dat de Koningin het zal aannemen. Ook heeft de heer *Luzuriaga* bepaald het ministerie van justitie geweigerd.

De generaal *Serrano Dominguez*, kapitein-generaal van Madrid, heeft eene proclamatie uitgevaardigd, houdende het bevel aan ieder burger, heelmeester of geneesheer, om opgave te doen van de huizen, waarin zich gekwetsten mogen bevinden. Of dit bevel geschiedt met het doel om voor hunne betere verpleging te waken, dan wel om de gewonde opstandelingen spoedig in handen te krijgen, is vooralsnog raadselachtig.

De burgerlijke gouverneur heeft alle redacteurs van dagbladen verzocht geene valsche tijdingen te verspreiden, welke de gemoederen kunnen in beweging brengen, om de regering niet tot onderdrukkende maatregelen tegen de pers te noodzaken, terwijl de minister van financiën eene circulaire heeft uitgevaardigd, verklarende dat het ministerie de desamortisatie-wet met kracht zal doen uitvoeren.

De maarschalk *Narvaez* heeft voor de benoeming tot ambassadeur in Frankrijk bedankt, vermits genoemde staatsman andere verwachtingen koestert en niet gaarne zoo ver van Madrid verwijderd is. Dit besluit van den maarschalk *Narvaez* is eene teleurstelling voor *O'Donnell*, die echter weldra door meerdere kunnen gevolgd worden, en velen achten den tijd niet meer verre, dat hij, van allen verlaten, door niemand geacht, een ambteloos leven zal moeten leiden; de reactie zal niet blijven staan waar *O'Donnell* verkiest; de invloed van de partij, welke *O'Donnell* gebruikt heeft, is thans magtiger dan die vóór de revolutie was en zal van die magt gebeuik maken, vermoedelijk ten spijt van het tegenwoordige hoofd van het ministerie. Zijne ambtgenooten schijnen dit te voorzien en hebben dan ook te kennen gegeven, dat zij wenschten uit het bewind te treden. Bevestigt zich deze tijding, dan is dit de eerste stap, om *Narvaez* aan het bewind te helpen, die waarschijnlijk beter zal slagen en meer de sympathie der natie zal hebben, omdat hij zich teruggetrokken heeft na de revolutie van 1854, en dus zich zelven gelijk is gebleven, terwijl *O'Donnel* zijne partij heeft verraden en evenmin bij de conservatieven als bij de liberalen gezien is; en nu eenmaal het conservatief beginsel heeft gezegevierd, zullen de progressisten zich liever aan hunnen ouden tegenstander, *Narvaez*, onderwerpen, dan aan *O'Donnell*, die hen bedrogen heeft.

Uit bijzondere brieven blijkt, dat in Madrid het verlies der bezetting van die hoofdstad, gedurende de dagen van den 14den, 15den en 16den Julij, werd begroot op 1764 man. De insurgenten, die langen tijd onder de bedekking van barrikaden en woonhuizen hadden gestreden, zouden veel minder hebben verloren.

Wat den toestand van de nieuwe regering betreft, schijnt het daarentegen uit de latere berigten weder te blijken, dat de tegenstand tegen *O'Donnell* verminderende is. De berigten immers van den 26sten vermelden, dat de junta van Gerona was ontbonden; dat gen. *Ruix*, die zich aan 't hoofd er van had geplaatst, naar Frankrijk is geweken; dat de zich aan den opstand aangesloten hebbende miliciens werden ontmoedigd; dat Jacqua zich had onderworpen; dat generaal *Echague* den telegraaf had hersteld, waardoor hij tijdingen kon zenden loopende tot Vrijdag den 25sten. De opstandelingen in Saragossa hadden eene wapenschorsing gevraagd van 5 dagen. De brigadier *Smith*, lid der revolutionnaire junta van Saragossa, had zich aan generaal *Echaquez* onderworpen en zou eenige troepen medevoeren, die zijn voorbeeld zouden volgen. Generaal *Dulce* was bepaald voor de stad gekomen, en had, na te vergeefs de stad in naam der Koningin opgeëischt te hebben, het vuur tegen haar geopend. Hierop is door den generaal de wapenschorsing van vijf dagen toegestaan.

De Koningin zoude aan maarschalk *Narvaez* geschreven hebben, dat hij te Parijs moest blijven.

De regering wenscht de komst van den generaal *Prim*, om hem eene gewigtige betrekking bij de burgerwacht op te dragen.

De generaal *Concha* heeft bedankt voor het hem verleende Gulden Vlies; hij achtte zich genoeg beloond door de achting zijner medeburgers en het bewustzijn van wel gehandeld te hebben. De Koningin dringt er echter op aan, dat hij het bewijs harer hooge achting aanneme.

Generaal *Gurrea* is van al zijne waardigheden, bedieningen en titels vervallen verklaard, en zal voor een krijgsraad moe-

ten te regt staan, omdat hij de hem aangewezen verblijfplaats zonder verlof verlaten en zich, naar men gelooft, naar Saragossa begeven heeft.

Bevelen zijn gezonden om te Ferrol vijf oorlogsschepen gereed te maken om tusschen den 25sten en 30sten Julij in zee te steken.

De berigten uit Valencia luiden nog alles behalve gunstig voor de regering. De rust is er wel is waar gehandhaafd, doch dit moet alleen daaraan toegeschreven worden, dat de troepen onder generaal *Rios* er de overhand hebben. De stad was op alle punten door militairen bezet.

De regering heeft dan ook heden avond eene depêche van generaal *Rios* ontvangen, waarin gemeld wordt, dat hij eene geduchte zamenzwering te Valencia heeft ontdekt, waarin een zeer groot aantal boeren betrokken zijn.

Bij de onzekerheid omtrent den waren toestand van zaken komen er verscheidene geruchten in omloop. Hieronder behoort, dat de junta te Saragossa de jeugdige prinses van Asturië tot Koningin had uitgeroepen, onder regentschap van *Espartero* gedurende hare minderjarigheid; dat *O'Donnell* en *Espartero* zich verzoend hebben, of dat *Narvaez* aan het bewind gekomen is ter vervanging van *O'Donnell*.

De *Times* zegt heden, aan het slot eener beschouwing der Spaansche zaken, waarin op den voorgrond gesteld wordt, dat de constitutionelen overrompeld en de slagtoffers van een welberaamd complot tegen de vrijheid geworden zijn, het volgende: » Wij beleven den tijd niet meer, dat Engeland, het voorbeeld der Fransche republiek dwaaslijk navolgende, de taak op zich nam om staatkundige meeningen in het buitenland te gaan bestrijden. Wij hopen en verwachten, dat de Keizer der Franschen dezelfde gedragslijn als wij zal volgen. Indien de nieuwe revolutie in Madrid te weeg gebragt is in navolging van hetgeen hij zelf verrigt heeft, bestaat voor hem des te meer reden om zich niet met haar te bemoeijen. Laat het nieuwe gouvernement voortduren zoolang als het bestaan kan; maar als de gelegenheid om hetzelve omver te werpen zal gekomen zijn, zal, naar wij vertrouwen, Frankrijk even weinig gezindheid betoonen als wij zelven om eene vrijzinnige reactie tegen te gaan. Het is blijkbaar, dat in Spanje nog niet de regeringsvorm gevestigd is, waartoe dit land ten laatste wil komen. Het is onze pligt en de pligt van allen, die het met Spanje goed meenen, den uitslag af te wachten, en hetzelve niet de instellingen op te dringen, welke wij voor ons zelven de beste achten."

ZWITSERLAND.

De nationale raad heeft, na eene langdurige en zeer levendige discussie met 55 tegen 46 stemmen besloten, om, overeenkomstig het praeadvies der regeringscommissie en die der meerderheid van de spoorwegcommissie, tot den 15den September het nemen eener beslissing nopens de rigting van den spoorweg van Lausanne naar Bern, uit te stellen.

Dit besluit, omtrent eene zaak die tot zoo veel verschil van gevoelen in den boezem der beide kamers aanleiding gegeven heeft, kan niet definitief worden, dan wanneer ook de stenderaad daaraan zijn zegel gehecht hebbe, iets hetgeen men zeer betwijfelt, wanneer men het gevoelen dienaangaande van de meeste leden dezer vergadering nagaat.

DUITSCHLAND.

De *Gustaaf Adolf-Vereeniging* ondersteunde in 't afgeloopen jaar 290 gemeenten met 77,000 thaler. Zij telt nu 46 hoofdvereenigingen, met 1000 onderafdeelingen en bezit een fonds van 35,000 thaler. Haar nuttige werkkring strekt zich uit over alle werelddeelen.

— De tweede kamer van Hannover blijft der regering vijandig. Behalve dat het wetsontwerp tot goedkeuring van de oprigting van eene speciale regtbank als maatregel van urgentie met 63 tegen 23 stemmen is verworpen, onderging het wetsontwerp tot beperking van de bevoegdheid van de jury hetzelfde lot, met 70 tegen 15 stemmen.

Bovendien heeft de kamer bepaald, dat het bondsbesluit betreffende de drukpers, alleen dan in Hannover zal worden afgekondigd, op voorwaarde, dat niet anders dan krachtens een regterlijk vonnis aan een dagblad de magtiging om te verschijnen kan worden onttrokken.

— De heer *Rigaud*, Nederlandsch consul te Frankfort, heeft van de Nassausche regering de voorloopige concessie erlangd, ter oprigting eener actiën-maatschappij voor industriële ondernemingen, met een kapitaal van 5 millioen gulden. Deze maatschappij zal zich onder anderen belasten met het aanleggen van eene vrijhaven te Bieberich.

— De benoeming van den vorst *Alexander Ghika* en den grootbojaar *Theodoritza Balsch* tot kaimakans van Wallachije en Moldavië, heeft te Weenen een gunstigen indruk gemaakt. Beide behooren tot de partij der hervorming, en, wat de kwestie der vereeniging van beide vorstendommen betreft, denken zij eenstemmig met Oostenrijk en Turkije.

— De begrafenis-kwestie te Weenen schijnt eerlang definitief beslist te zullen worden, daar de Protestantsche gemeenten alhier met de stedelijke overheid in onderhandeling zijn getreden, ten einde op vier Katholijke kerkhoven eene afzonderlijke afdeeling te verkrijgen, alwaar zij kapellen met torens en klokken willen oprigten. Het eerste voorstel was, om een Evangelisch kerkhof voor Weenen en hare voorsteden aan te leggen, maar hiervan heeft men afgezien, wegens den grooten afstand daarvan voor de verspreid wonende Protestanten.

— Te Grätz is het bevel ontvangen om uit de magazijnen aldaar 3 millioen patronen naar Italië te verzenden: te gelijker tijd heeft het ministerie van oorlog bevel gegeven, om het verkoopen van paarden der op voet van vrede gebragte kavallerie en artillerie te staken, en eindelijk is aan alle troepen-kommando's in Istrie, Krain, Karinthië en Stiermarken bevel gezonden om op te rukken.

GROOT-BRITTANJE.

In de zitting van het Britsche Lagerhuis van j.l. Dingsdag is de bill tot oprigting van een afzonderlijk ministerieël departement voor het openbaar onderwijs met 77 tegen 35 stemmen ten derden male gelezen en definitief aangenomen; zij werd door eenige der leden bestreden, als strekkende om het volksonderwijs in de hand van het staatsbestuur te brengen, en alzoo ook om de partikuliere scholen te benadeelen. Hiertegen werd van de zijde der regering aangemerkt, dat de benoeming van eenen minister van onderwijs den invloed der hooge regering op de volksopvoeding niet zou vergrooten; dat die maatregel door het gouvernement alleen voorgedragen was, omdat er in het Lagerhuis iemand diende te zijn, die rekenschap kon en moest geven van de wijze waarop het gouvernement het onderwijs bevorderde door subsidiën aan de partikuliere scholen te verleenen: dit toch was nog het beste middel voor de regering om de volksopvoeding te bevorderen, zoo lang de plannen tot stichting van een algemeen volksschoolwezen in Engeland, gelijk ook weder in deze parlementszitting, telkens op bezwaren van godsdienstigen aard schipbreuk leden.

Deze bill was reeds door het Hoogerhuis aangenomen; daarentegen hebben de pairs eene van het Lagerhuis ontvangen bill, betrekkelijk het Schotsche schoolwezen, zoo zeer gewijzigd, dat haar doel, te weten, de kerspelscholen daar te lande van de Staatskerk te scheiden en tot volksscholen te maken, grootendeels verijdeld is. De amendementen der pairs zijn echter in het Lagerhuis meerendeels verworpen.

Ten aanzien van het nemen van maatregelen om de gewapende interventie van Frankrijk in de zaken van Spanje te beletten, heeft lord *Palmerston* op eene vraag van den heer *Murrough* in het Lagerhuis gezegd: » Ik zie in den tegenwoordigen stand van zaken in Spanje nog niets, dat eene interventie van de Fransche regering kan uitlokken. De Keizer der Franschen heeft een juist begrip van regt en hij begrijpt, daaraan twijfel ik geenszins, dat eene vreemde interventie in Spanje, ten minste wanneer zich geene omstandigheden mogten voordoen, welke wij niet zouden kunnen voorzien, onregtvaardig zoude zijn. De Keizer is tevens een man van groote bekwaamheden, en de lessen van het verledene leeren ons, dat de vorsten van Frankrijk, die er toe gekomen zijn in de zaken van Spanje te interveniëren, vroeg of laat hebben ondervonden, dat die interventie hun meer of min noodlottig is geweest. Er bestaat dus geen enkele reden om te vreezen, dat de Fransche regering eenige gedachte koestert om in Spanje tusschen beiden te treden.

— In de zitting van het Huis der Lords op Vrijdag heeft lord *Wensleydale*, door de Koningin tot erfelijk pair benoemd, zitting genomen, na de gevorderde eeden te hebben afgelegd.

— Het kristallen-paleis te Sydenham is met een duizendtal levende vogels, uit Zuid-Australië afkomstig, verrijkt geworden. Voornamelijk treft men er eene merkwaardige collectie papegaaijen, van de kleinste soort, onder aan.

— Het plan van den heer *Stephenson*, om Calcutta met Londen door een spoorweg te verbinden, schijnt de verwezenlijking te naderen. De plannen en de voorbereidende werkzaamheden zijn gereed en men zal thans tot het vormen eener maatschappij overgaan. De linie zal over België, Pruissen, Beijeren, Oostenrijk en Turkije in beide werelddeelen, Perzië en Beludschistan loopen. De kosten voor den aanleg worden op 38,100,000 p. s. begroot. De lengte van den spoorweg zoude 3810 mijlen bedragen.

FRANKRIJK.

De generaal *Roguet* is met een brief des Keizers voor den maarschalk *Pélissier*, eene gelukwensching inhoudende met zijne terugkomst in het vaderland, naar Marseille vertrokken. Z. M. heeft verlangd, dat deze brief den veldheer dadelijk bij zijne aankomst zoude worden aangeboden.

Men heeft afgezien van het voornemen, om den generaal *Pélissier* een' plegtigen intogt in de hoofdstad te bereiden en hem een feest aan te bieden.

De maarschalk zal zijn' intrek nemen in het ministerie van oorlog, waar de minister hem vertrekken heeft aangeboden.

— Prins *Lucien Bonaparte*, die zich met generaal *Narvaez* naar Bayonne begeven had en daar met hem aangekomen was, is reeds te Irun met militaire eerbewijzen ontvangen. Nu echter meldt de *Moniteur* van den 28sten, dat hij is teruggeroepen.

De junta's te Bilbao hebben den 17den onder de grootste geestdrift verklaard, dat de Fransche prins, zoon van Keizer *Napoleon III*, door de afstamming zijner moeder, is: burger afkomstig van Biskaye.

— De *Moniteur* bevat een artikel waarin goedkeurend wordt gewaagd daarover, dat *O'Donnell* zonder staatsgreep de orde in Spanje heeft hersteld, welke *Espartero* niet heeft kunnen of willen handhaven.

— De Fransche gezant te Madrid, de markies *Turgot*, is naar Parijs ontboden, om over zijne houding bij de jongste gebeurtenissen inlichtingen te geven.

BELGIE.

Den 23sten heeft het corps diplomatique, bij monde van den nuntius, den Koning geluk gewenscht met den 25sten gedenkdag van zijne troonsbeklimming. De Nederlandsche gezant *Gericke van Herwijnen* was daarbij tegenwoordig, alsmede bij het gala-diner ten hove ter eere der buitengewone gezanten, die den Koning namens hunne souvereinen hebben geluk gewenscht.

Den 27sten zal de Koning zich naar Brugge begeven, waar hem een nieuwe rij festiviteiten wacht, en alsdan het geheele land doortrekken, daar elke stad in België het als eene eer beschouwt, den beminden vorst bij dit jubelfeest binnen hare muren te zien.

— De heer *Armand Tardieu*, stenograaf der kamer van vertegenwoordigers in België, is door den Koning der Nederlanden benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon, als belooning voor de belangloose wijze, waarop hij medegewerkt heeft tot de organisatie van de dienst der stenografie voor de Staten Generaal in Nederland en voor de kamer van afgevaardigden in het groothertogdom Luxemburg.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 28 Julij.

Bij besluit van den 24sten Julij j.l., heeft Z. M. goedgevonden: 1) aan den heer dr. *G. Simons*, minister van binnenl. zaken, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen uit de betrekking van adviseur in zaken van werktuig- en scheikunde bij het departement van binnenl. zaken, te rekenen van den 1sten Julij 1856; 2) tot adviseur in zaken van werktuig- en scheikunde bij het departement van binnenl. zaken, en tevens tot hoogleeraar in de wis- en natuurkunde aan de kon. akademie te Delft te benoemen den heer dr. *W. L. Overduijn*, tot dusverre adjunct-adviseur en leeraar in de wis- en natuurkunde aan die akademie.

— Vrijdag werd aan z. exc. mr. *J. J. L. van der Brugghen*, minister van justitie, een brief bezorgd met het postmerk Nijmegen, welke met lak gecachetteerd geweest en onder weg geopend was, en naar luid der verklaring van den heer *J. Pols*, postdirecteur te 's Hage, in zijnen tegenwoordigen toestand geheel open in het pakket van den Rijnspoorweg te 's Hage ontvangen en door hem verzegeld is. Genoemde minister verlangende, dat het geheim der aan de post toevertrouwde brieven op de meest opregte en krachtige wijs, zonder eenige de minste uitzondering, worde bewaard, heeft een zeer streng onderzoek bevolen.

— Uit eene goede bron verneemt men, dat de heer *Esscher*, kommandant der *Prinses Amalia*, tot directeur-generaal van marine zal worden benoemd, en zijn kommandement zal overgaan op den heer *Wesseling*, die prins *Frederik* naar Moskau zal vergezellen.

— Bij Kon. besluit van den 23sten Julij zijn benoemd tot ontvangers der dir. belast., in- en uitg. regt. en acc.: te Harderwijk, de heer *W. C. Heufke Kantelaar*, thans ontvanger te Raalte; te Raalte, de heer *J. C. Temminck* te Velp, vroeger benoemd ontvanger voor Heerlen, doch welke benoeming wordt ingetrokken en gesteld buiten effect; aan den heer *R. Valkis*, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als ontvanger der dir. belast. en acc. te Ophemert c. a., behoudens aanspraak op pensioen; voorts de ontvanger der dir. belast. en acc. *J. Stam Jz.*, verplaatst van Beusichem naar Ophemert c. a., en benoemd tot ontvanger derzelfde middelen te Beusichem, de heer *G. J. Naber*, geagreëerd klerk ten kantore der dir. belast. te Leiden.

— Naar men verneemt, zullen er weldra bij het leger weder eenige bevorderingen plaats hebben.

— Men verneemt dat de commissie, ingesteld bij koninklijk besluit van den 16den dezer, belast met het onderzoek naar de behoeften van het onderrigt in den landbouw en het doen van voorstellen tot regeling van dit onderwerp, aanstaanden Dingsdag den 29sten dezer hier ter stede, in het locaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, hare werkzaamheden aanvangen en door den minister van binnenlandsche zaken geconstitueerd zal worden.

— Door inwoners van Nijmegen is een adres opgesteld, om den Koning aan te bieden, waarin bij Z. M. onderdaniglijk wordt aangedrongen op de opheffing van Nijmegen als vesting.

— Naar men verneemt, heeft de officier machinist *H. Hardes* een buitenlandsch verlof van 3 jaren van het ministerie van marine verkregen om naar Japan te vertrekken, ten einde aldaar omtrent het stoomwezen onderrigt te geven. Naar men verzekert, zal die om zijne kundigheden zoo zeer geachte officier derwaarts vertrekken met den schroefschooner, welke voor rekening van het Japansche rijk te Amsterdam wordt gebouwd en in September aanstaande gereed moet zijn.

AMSTERDAM, 28 Julij.

Men verzekert dat de heeren *Paul van Vlissingen en Co.* zich bij rekest tot de Tweede Kamer hebben gewend met verzoek van ontheffing der boete, hun opgelegd uit hoofde zij in gebreke zijn gebleven in de behoorlijke levering der duitenplaatjes.

Aan de *Amst. Ct.* wordt van goederhand verzekerd dat dit verhaal volstrekt *onwaar* is.

— De plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, heeft bevonden, dat sommige suikerwaren met vergiftige zelfstandigheden, en wel bepaald met loodzouten, geel gekleurd worden.

HAARLEM, 28 Julij.

De opbrengst der entrées voor de ter gelegenheid van het *Costers*-feest te Haarlem gehouden typografische tentoonstelling, is geweest omtrent *f* 1000, zonder de voordeelen van den verkoop der catalogussen. 1132 exemplaren werden verkocht van het aldaar geheel ten voordeele der armen gedrukte beeldje van *Coster*, welk bedrag van *f* 113.20, door burgemeester en wethouders reeds is ontvangen.

HELDER, 26 Julij.

Men verzekert, dat de gewezen kanonier *B. van Buuren*, beschuldigd van manslag en ter dood veroordeeld, maar sedert door Z. M. begenadigd, herwaarts zal worden getransporteerd en hem op Maandag aanst. zijn vonnis van 20 jaren gevangenisstraf en begenadiging zullen worden voorgelezen op de plaats, waar hij, naar men vermoedt, den manslag bedreef.

ZWOLLE, 28 Julij.

Door de provinciale commissie van onderwijs in Overijssel, zijn, in hare zomervergadering, gehouden te Zwolle den 23sten en 24sten Julij 1856, geëxamineerd vijf sollicitanten voor den vierden, vier voor den derden en vier voor den tweeden rang; alsmede tien onderwijzers en twee onderwijzeressen voor vreemde talen en eene jufvrouw, als onderwijzeres in eene bewaarschool voor jonge kinderen. Van deze zijn een sollicitant voor den vierden en drie voor den tweeden rang niet aangenomen.

GRONINGEN, 29 Julij.

Gisteren morgen is van hier naar 's Gravenhage vertrokken de commissie uit de staten, welke bij den minister van binnenl. zaken de hooge belangen zal bespreken en voorstaan, die voor deze provincie in het aanleggen van een spoorweg in het algemeen en van dien, welke haar met de Hannoversche Westbaan in verbinding brengt, in het bijzonder, gelegen zijn. Aangezien de heer VAN ITTERSUM verhinderd werd daaraan deel te nemen, is zijne plaats vervangen door den heer mr. J. W. QUINTUS; de beide andere leden der commissie zijn de heeren DE HAAN en VENEMA.

De *Amsterd. Cour.* schrijft: Ten aanzien van de spoorweglijnen verneemt men, dat de minister van binnenlandsche zaken het beginsel is toegedaan om sommige belangrijke lijnen bijzonder te begunstigen, doch niet genegen is om van wege het rijk iets aan de exploitatie van al de lijnen te doen. Deze belangrijke zaak zal dan alzoo aan het nijvere publiek worden overgelaten, en afgaande op hetgeen tot dus verre met al de toegestane concessiën is gebeurd, heeft men te vreezen, dat er niet veel meer tot stand zal komen.

— L.l. Zondag hadden een paar ouders het verlies van hunnen eenigsten lieveling te betreuren. Het was het 9jarig zoontje van den brievenbesteller H. KANS, wonende in de Popkenstraat alhier, hetwelk den dag te voren omstreeks 5 uur in het Boterdiep stortte en terstond in de diepte verdween. W. VUURSTEEN, van beroep schuitevaarder, begaf zich aanstonds te water, en het mogt hem na lang zoeken gelukken het knaapje meer dood dan levend uit het water op den grond reeds liggende, boven te halen. Door dadelijk ingeroepen geneeskundige hulp werd het weer bijgebragt, doch den volgenden dag, Zondag, is het aan de gevolgen bezweken.

— Er is alhier reeds een schip geladen met nieuwen greenmank turf gearriveerd en aangevoerd door den schipper J. DE VRIES. De turf is van goede kwaliteit.

— Omtrent den stand der gewassen meldt men ons uit het *Westerkwartier* het volgende: Indien het schoone weder nog eenige dagen blijft aanhouden, dan is het hooijen in de gem. Oldekerk spoedig gedaan en men zoude weldra beginnen met de winterrogge te maaijen. Naar 't vorig jaar gerekend, leveren de graslanden hier wel de helft meer, enkele verre boven dat gedeelte hooi op. Ook de stand der veld- en tuinvruchten is zeer gunstig. De rogge laat niets te wenschen over; de boekweit gaat over het algemeen de verwachting verre te boven en staat in volle pronk; de winterkool, welke hier echter weinig verbouwd wordt, staat overheerlijk, ja niets minder dan op de vetste kleigronden; de haver en gerst spannen de kroon boven alle granen; de boonen en erwten beloven een goed beschot; de aardappelen, welke sedert het ontstaan der ziekte nog niet zoo aanhoudend en schoon gebloeid hebben als thans — beloven eene ruime winterprovisie en zelfs de late najaarsaardappelen hebben reeds dikke knollen. De ziekte is van geen beteekenis, men merkt het slechts op in de bladeren der vroegrijpen. Heerlijk vooruitzigt, God geve dat die hoop niet worde verijdeld!

— Te *Burum* had den 24sten Julij de gewone jaarlijksche harddraverij plaats. Elf uitmuntende paarden uit verschillende oorden der provinciën Friesland en Groningen namen daaraan deel. De prijs, bestaande in een briljanten zilveren tabakspot met dito komfoor, ter waarde van tachtig gulden, werd behaald door de bruine merrie van den heer H. HAMMING, te Aduard, bereden door den pikeur L. KLAMER; dit paard vond zijnen mededinger in het vos-ruinpaard van den heer B. KLAMER, van Oldekerk.

Den 25sten had te *Winschoten* de jaarlijksche harddraverij plaats, die, niettegenstaande het zeer ongunstige weder, door een groot getal toeschouwers werd bijgewoond. Acht paarden dongen naar den uitgeloofden prijs en premiën. De buitengewoon vele kamprijdingen leverden een sprekend bewijs voor de deugdelijkheid der paarden en de bekwaamheid der rijders, en eerst na bijna ongehoorde inspanning heeft het aan den heer WOLTHERS, van Zuidwolde, mogen gelukken, met zijn zwart ruinpaard genaamd *van Speijk*, den prijs te behalen; terwijl de eerste premie werd behaald door *de Nette*, zwarte merrie, toebehoorende aan den heer HOEKZEMA van Winsum, en de tweede premie ten deel viel aan *Lisschen*, bruine merrie van den heer KOK van Bonderhee.

Onder begunstiging van het schoonste weder, had den 26sten te *Niekerk* (Westerkwartier), bij den kastelein H. J. KOOPMAN, de gewone jaarlijksche harddraverij plaats. Acht paarden, uit verschillende plaatsen opgekomen, verschenen in de baan om te dingen naar den uitgeloofden prijs, zijnde een extra net bewerkt zilveren vuurkomfoor, welke eindelijk met glans werd behaald door het lief paardje *de jonge Koopman*, toebehoorende aan den heer P. W. HAZENBERG, te Kuzemerbalk, gemeente Oldekerk, door den eigenaar zelven bereden. Eene talrijke menigte was dit volksfeest komen bijwonen, en na afloop der harddraverij bleef men in de vrolijkheid eenige uren bijeen, en had vooral het jonge geslacht veel genoegen door deze landelijke uitspanning.

Ook te *Mensingeweer* heeft den 26sten Julij de harddraverij met paard en chais eene menigte menschen te zamen doen komen. Van dertien vlugge en schoone paarden voor de chais gespannen, is overwinnaar gebleven het roodschimmel merriepaard genaamd *de Koningin*, toebehoorende aan en bestuurd door den heer A. R. LINTHORST, van Kaakheem, aan wien de prijs is toegekend. De eerste premie is gewonnen door het bruin merriepaard genaamd *Vorstin Menzikoff*, toebehoorende aan en bestuurd door den heer H. POLMAN, van Stedum, terwijl de tweede premie is behaald door het zwart merriepaard, behoorende aan en bestuurd door den heer H. LUURTS, van Grijpskerk.

— De commissie der afdeeling *'s Hertogenbosch* der Noord-Brabantsche maatschappij ter bevordering van nijverheid, onder bescherming van Z. M. den Koning, heeft thans haar programma verzonden voor de algemeene tentoonstelling van voortbrengselen van- en werktuigen en gereedschappen voor land- en tuinbouw, mitsgaders vee, pluimgedierte en konijnen, welke aldaar ter gelegenheid van de opening der stads-korenbeurs zal gehouden worden van den 16den tot en met den 22sten September a.s.

Het adres van de staten van Friesland nopens den aanleg van spoorwegen in de Noordelijke deelen des rijks, is van den volgenden inhoud:

„Geroepen om naar ons vermogen de belangen van Friesland en van zijne ingezetenen voor te staan, meenen wij niet te mogen zwijgen, nu de hoop is verlevendigd op den aanleg van spoorwegen in de noordelijke gedeelten des rijks.

Is dat versnelde middel van vervoer overal eene milde bron van stoffelijke welvaart voor de bewoners der landstreken die er door gezegend zijn; verooorzaakt het duurzaam gemis er van in bloeijende gewesten al ligt eenen stilstand, die door de meest ingespannen nijverheid der bevolking niet is te overwinnen; — hier in de noordelijke provinciën van het rijk, en inzonderheid voor Friesland, schijnt in bestendige ontbering eener verbinding met het buitenland en met de overige deelen van het rijk de zekere kiem te liggen van achteruitgang en verval.

De onwaardeerbare, ten allen tijde toegankelijke haven van Harlingen behoeft slechts verbinding met het spoorwegnet, dat zich over naburige rijken heeft uitgebreid, om handel en scheepvaart onmiddellijk, en daardoor tevens vele andere takken van nijverheid in een aanzienlijk deel des rijks, tot eenen hoogen trap van bloei op te voeren. Doch bij voortdurende afsluiting zal, niettegenstaande de gunstige ligging en inrigting dier zeehaven, de handel onvermijdelijk hoe langer hoe meer den weg volgen, die door de spoorbanen geopend wordt voorgeschreven. De onmogelijkheid, om bestaande handelsbetrekkingen vol te houden, veel meer nog om ze uit te breiden, zal zich steeds drukkender doen gevoelen.

Doch wij mogen, SIRE, niet uitweiden over het dringende eener behoefte, waar wij met dankbaarheid ontwaren, dat Uwer Majesteits regering zelve met warme belangstelling hare aandacht gevestigd houdt.

De vraag rijst echter met bezorgdheid bij ons op, of de billijke wenschen, die wij koesteren, zonder krachtige ondersteuning van Uwe Majesteit wel immer zullen kunnen worden bevredigd.

Herhaaldelijk toch zijn reeds op meer of min ruime schaal aanvragen tot bekoming van concessiën gedaan, en deze zelfs voorloopig verleend, maar telkens is men te kort geschoten in de vervulling van hoofdvoorwaarden. Op financiële bezwaren schijnen steeds de pogingen van de op eigen krachten steunende concessionarissen te zijn afgestuit.

Weinig bemoedigend voorzeker is door die ervaring het uitzigt op de toekomst, wanneer de zorg voor aanleg van spoorwegen geheel blijft overgelaten aan de veerkracht van bijzondere personen.

Het is inzonderheid hierop, dat wij met den meesten eerbied Uwer Majesteit's welwillende aandacht inroepen.

De gedachte bezwaren toch, zoo zij zich op nieuw mogten openbaren, kunnen door aanwending van provinciale fondsen nimmer worden weggenomen. De kapitalen, welke daartoe zouden worden gevorderd, zijn van dien omvang, dat zij de krachten der provinciale inkomsten zoover te boven gaan, dat het zelfs gevaarlijk zou zijn om op ondersteuning van die zijde het geringste uitzigt te openen.

Alleen in tegemoetkoming, van rijkswege te verleenen, kan afdoende hulp, is zij noodig, worden gezocht en gevonden, — hetzij door geheele of gedeeltelijke waarborging der renten van de vereischte kapitalen, hetzij door zoodanige andere middelen, als Uwe Majesteit in hare zorg voor de algemeene belangen van het Vaderland, meer oirbaar zoude mogen achten voor te dragen.

Wij nemen eerbiedig de vrijheid, SIRE! reeds nu met het verzoek tot het verleenen van zoodanige krachtige ondersteuning Uwer troost

te naderen, overtuigd gelijk wij zijn, dat, zoo eenmaal de noordelijke provinciën, nevens de overige deelen van Uwer Majesteits rijk, het genot van spoorwegen zullen erlangen, dit welligt alleen zal kunnen geschieden, dank den *tegenwoordigen* bloei van de algemeene rijks-financiën.

De immer wakende zorg van Uwe Majesteit, om, waar het mogelijk is, de welvaart van al de gewesten des rijks te schragen, — ons meermalen bevestigd door de ondersteuning, die wij mogten erlangen ter daarstelling van belangrijke openbare werken, geeft ons de zekerheid, dat wij ook thans op Uwer Majesteits welwillende tusschenkomst, wordt zij vereischt, niet te vergeefs onze verwachting bouwen.

Wij mogen ons hierbij voorzeker vleijen, dat, waar Uwe Majesteit voorgaat om de vereende krachten van het rijk aan te wenden, opdat geen van zijne deelen van het voorregt der algemeene welvaart verstoken worde, de vertegenwoordigers van het volk, met terzijdestelling van schijnbaar strijdige belangen, de waarheid zullen huldigen, dat in den bloei van alle gewesten de zekerste waarborg ligt van den blijvenden voorspoed van het geheel, en zij zich mitsdien gaarne zullen beijveren, om met Uwe Majesteit mede te werken tot verzekering van het stoffelijk welzijn van een zeer aanzienlijk deel van Uwer Majesteits getrouwe onderdanen.

Wij naderen derhalve, SIRE! met eerbied, doch tevens met aandrang Uwen troon, met de bede, dat het Uwer Majesteit moge behagen, om nevens de overige noordelijke gewesten, aan Friesland, welks bewoners zoovele zware lasten, aan den bodem verknocht, steeds geheel door eigene krachten torschen, zoodanige afdoende hulp ter bevordering van de daarstelling van spoorwegen te willen verleenen, als aan Uwe Majesteit, in hare wijsheid zal blijken, dat in het wezenlijk belang van het geheele vaderland, niet teruggehouden mag worden.

LETTERNIEUWS.

Elke zaak kan uit verschillende, vaak geheel tegenovergestelde oogpunten beschouwd worden. Dit is nu weder het geval met het hoofdsieraad onzer Groninger schoonen, het oorijzer. Heeft de heer J. J. BANGE, voor een paar weken, in een luimig dichtstukje, getiteld: „*Het vaarwel aan de Oorijzers*", het besluit toegejuicht om het oorijzer te verwisselen tegen het natuurlijke haarsieraad, — nu treedt er een onbekend, blijkbaar jeugdig schrijver op, die eenige dichtregelen vervaardigd heeft, waarin hij dat eeuwen lang bij de vrouwen in zwang zijnde hoofdsieraad verdedigt, mede op grond, dat hij het afleggen van dit sieraad, in deze hoogverlichte dagen, een verdwijnen van den ouden, eenvoudigen zin ziet, welke plaats maakt voor zucht naar weelde, pronk en praal. Wil men het voor en tegen van deze gewigtige kwestie wel overwegen, dan zal men zeker niet nalaten ook dit Wederwoord van M., dat bij den boekhandelaar H. GEERTSEMA te Groningen is uitgekomen, te koopen en te lezen.

KERKNIEUWS.

Bij besluit van den 17den Julij, heeft Z. M. goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Herv. gemeenten hierna genoemd, als: van Voorthuizen, op J. H. VERKOUW, kand. bij het prov. kerkb. van Zeeland; — van Nieuw-Loosdrecht, op J. G. VERHOEFF, pred. te Elspeet; — van Varsseveld, op B. J. B. ROMAN, kand. bij het prov. kerkb. van N.-Brabant.

— De w.eerw. z.gel. heer GULDENARM, pred. te Engwierum, heeft voor de op zijn eerw. uitgebragte beroeping naar Garijp c. a. voor den tweeden keer bedankt.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Zaamslag is met algemeene stemmen tot predikant beroepen ds. J. BOER KNOTTNERUS, thans te Almkerk en Emmichoven.

— Te Meerssen, hertogdom Limburg, is ter vervulling der predikantsplaats bij de Herv. gemeente, bij Zr. Ms. besluit van den 29sten Junij 1856, tot predikant benoemd de heer D. HENDRIKSZ, te Kolham, overeenkomstig de keuse uitgebragt uit eene door het departement voor de zaken der Herv. eeredienst gegeven nominatie, waarop alphabetisch geplaatst waren de volgende predikanten: ADRIANI te Lutjebroek; DOMMERHOLT te Hoogland; WIGERI FRANÇCIS te Leksmond; HENDRIKSZ te Kolham; KLUIVER te Cothen; RIS LAMBERS te Rijnland; MEILING te Zalk; VAN SCHERMBEEK te Heerle; SCHOLTEN te Lage Zwaluwe; SPRUIJT, JR., te Urmond; THOMKINS te Beek en Geul; TRAUTMANN te Veere.

— Bij de Christelijke afgescheiden Gereformeerde gemeente te Vrijhoeve Capelle is met eenparigheid van stemmen tot predikant beroepen de w.eerw. heer N. H. VAN DEN BOSCH, thans te Twello.

— De zittingen van de algemeene synode der Nederd. Herv. kerk spoeden ten einde. Er zullen nog slechts eenige zittingen worden gehouden. De synode heeft in hare zitting van den 28sten deser, tot leden der synodale commissie benoemd: M. M. SCHIM VAN DER LOEFF, pred. te 's Hertogenbosch, en tot diens secretaris G. BRUNA, pred. te Haarlem; mr. H. O. FEITH, te Groningen, en tot secretaris mr. J. H. DE SITTER, te Sneek.

CORRESPONDENTIE.

Een ingezonden artikel » Organistposten", alsmede een paar over de vraag der afschaffing van de oorijzers blijven tot een volgenden keer liggen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 29 Julij.

De poging tot opstand te Massa Carrara in Modena is van weinig beteekenis geweest, de rust is daar reeds hersteld.

MADRID, 24 Julij.

Het nieuwe ministerie schijnt geneigd te zijn tot groote verdraagzaamheid en te trachten de gelijksoortige elementen der verschillende partijen te vereenigen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 29 *Julij.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	64¼.
Dito Dito	» 3	»	76.
Dito Dito	» 4	»	95 1/16.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	78 5/16.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	40⅜.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	85½.
Dito Nation. Metall	» 5	»	79⅝.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	24¼.
Dito Binnenl	» 3	»	39⅜.
PORTUGAL	» 3	»	45 13/16.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	103⅞.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	102⅝.
Dito bij *Hope*	» 4	»	86⅜.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	86.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	95⅝.
Dito 6de serie	» 5	»	96⅜.
Wisselkoers op Londen	zigt..		f 11,85.
Dito	6/m...		- 11.77.

LONDEN, 29 *Julij.* Consols 95⅞.

PARIJS, 29 *Julij.* Fransche 3 pCt. 71.

WEENEN, 29 *Julij.* Metalliek 5 pCt. *f* 83½. Nat. Leening *f* 85 1/16. Wissel op Londen *f* 10.03. Zilver *f* 3.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 24 Julij, *Groenewoud* Susanna, Sur.; — 25 *Arnold* Gesina, Dantzig; *Jansen* Maria Magar., Krageroe; *de Grooth* Lucas Wildervank, Riga; *Speelman* Geertr. Speelman, Dantzig; — 26 *de Weerd Jr.* Groot Lankum, Petersb.

TEXEL 25 Julij, *de Groot* Magrietha, Riga; — 26 *Schaap* Maria Johanna, Suriname.

VLIE 24 Julij, *Potjewijd* Alida Elisab. en *Roelfsema* Orion, Riga; *de Boer* Johannes, Memel; *Valomstra* Alida, Dantzig; *Wijbes* Vriendschap, Gothenb.; *de Cock* Hillechina en *Zwaal* Gijsbert Jan, Oudsoen; *Kraan* Vr. Helena, Noorw.; *Klunder* Gruno, Groning.; — 25 *Stuitje* Christ. Johanna, Petersb.; *Nilsson* Kroonpr. Louisa, Stockh.; *Voordewind* Hillegonda, Dantzig.

HELVOET 23 Julij, *Mellema* Doris, Koningsb.; — 25 *Schep* Luit. Adm. Callenburg, Newyork.

BROUWERSHAVEN 25 Julij, *Teerlink* Weltevreden, Akyab.

ZIERIKZEE 24 Julij, *Oomkens* Marinus en Geertruida, Galatz.

VLISSINGEN 24 Julij, *de Groot Bakker* Catharina, Petersb.

TERRANOVA 7 Julij, *Molenaar* Pollux, Messina; zou 10 dito naar Hamburg vertrekken.

IBRAILA 6 Julij, *Smidt* Annette Cath., Konst.

GALATZ 4 Julij, *Kramer* Lambertus en 7 *Mulder* Antje, Konst.

KONSTANTINOPEL 10 Julij, *Oldenburger* Astrea, Liverp.; — 11 *Bakker* Henriëtte Louisa, Amst.; — 14 *Kievit* Eendragt, Antw.

VENETIE 19 Julij, *Smit* Annechina Gesina, Amst.

TRIEST 19 Julij, *Upmeijer* Albertina, Newcastle.

LIVORNO 18 Julij, *Hoekstra* Stad Stavoren, Genua.

NAPELS 1 Julij, *Smit* Garonne en 2 *Gruppelaar* Hillech., Amst.

GIBRALTAR 11 Julij, *Bakker* Geertr. Femina, v. Nizza n. Amst.; — 12 *Arkema* Vrije Fries, v. Triest n. Falmouth.

DUINKERKEN 24 Julij, *Smit* Alegonda Rensina, Petersb.

St. VALERY 16 Julij, *de Jonge* Gesina Jantina, Memel; — 18 *Vos* Crescendo, Riga.

LONDEN 24 Julij, *v. d. Wouden* Vr. Dieuwke, Workum.

Bij DEAL 24 Julij, *v. Oosteroom* Julie Claire, v. Amst., *Verhulst* Onderneming, v. Zierikzee en *Smit* Dorothea Henriëtte, v. Rott., alle 3 naar Batavia.

Bij het GOODWIN SAND 23 Julij, *Bosker* Christ. Jacquel., Wifsta.

Bij het ZUID-VOORLAND 23 Julij, *Stikkel* Zwarte Zwaan, v. Rott. n. Bat.; *Tjakkes* Curaçao, v. Amst. n. Curaçao.

Ter beede van DUNGENESS 22 Julij, *Bloksiel* Handel, Amst.

Bij FOLKESTONE 21 Julij, *Kerkhoven* Doggersbank, v. Amst. n. Bat.; — 23 *Veen* Alida, v. Riga n. La Rochelle.

Bij GOUDSTAART 22 Julij, *van Wijk* Batavier, v. Antw. n. Bat.; *de Lange* Wester-Kwartier, v. Ibraïla n. Lynn.

CARDIFF 22 Julij, *Duiven* Herstelling, Waterford.

LIVERPOOL 26 Julij, *Greefkes* Magdalena, Bremerhaven.

ABERDEEN 22 Julij, *Schaap* Margaretha, Petersb.

BERWICK 19 Julij, *Mulder* Hiskia, Koppenhage.

GREENOCK 24 Julij, *Drewes* Hendrika, Petersburg.

HULL 24 Julij, *Engelsman* Christina, Koningsb.

YARMOUTH 23 Julij, *van Duijn* Jonge Dirk, Alkmaar.

NORTH SHIELDS 23 Julij, *Visser* Johannes Arinus en *de Jonge* Annechiena, Amst.; *Ploeg* Jacoba Christina en *Ruiten* Verwachting, Harl.; *Gruppelaar* Niessina, Zwolle; *den Breems* Trekvogel, Duink.

HAMBURG 25 Julij, *Prins* Jonge Barend, Termunterzijl; *Tromp* Tromp en de Ruiter, Zaand.; — 26 *Mellema* Goede Vriends., Schierm.

BREMERHAVEN 25 Julij, *Dallinga* Anna Hendrika, Amst.

SWINEMUNDE 23 Julij, *Kuipers* Alida Schuringa, 25 *Potjewijd* Afina, *Lindeboom* Franziska an *Liefijn* Verwachting, Petersb.

AARHUUS 19 Julij, *Ploeg* het Vertrouwen, ...

PILLAU 22 Julij, *Kuiper* Hendrika Hillegina, *Kuiper* Jonge Pieter, *Regtdoorzee* Diena Elizab., 23 *Jonker* Joh. Christ., *Voogd* de Weldaad, Petersb., *Brouwer* Agina Undina, Amst.; *Pot* Broedertrouw, Londen.

MEMEL 20 Julij, *Brouwer* Elisabeth, Harlingen.

CROONSTAD 17 Julij, *v. Laten* Annegina, Rostock; — 18 *Zwieting* Petrus Horreus, Stockholm; *Kroon* Cornelia, Rostock; — 20 *Schuur* Aaltje Pronk, Liverpool.

ODENSEE 19 Julij, *Rasker* Hermina Gezina, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 24 Julij, *de Vries* Zorgvliet, Bat.; — 25 *Sanders* Graaf van Nassau, Bat.; *Nieveen* Antje, Triest; *v. d. Meulen* Drie Gezusters, Rügenwalde.

TEXEL 25 Julij, *Visser* Johanna Margar., Frederikstad; — 26 *de Groot* Twee Zusters, Londen; *Hofstee* Wassenaar, Cardiff; *de Wijn* California, Liverpool.

VLIE 24 Julij, *de Jong* Zuiderzee, Havana; *Schmidt* Jabina, Newc.; *Visser* Twee Alida's, Nerva; *de Jong* Houthandel, Memel; *de Groot* 3 Gezusters, Frederikstad; *de Jong* Goede Verwachting, Osterris.; — 25 *Hitman* Twee Gebroeders, Petersb.; *Stuut* Frits en Betsy, Freder.; *Nieting* Catharina, Noorwegen.

HELVOET 25 Julij, *den Breems* Fortuna, Bergen.

VEERE 23 Julij, *Verhulst* Onderneming, Batavia.

VLISSINGEN 23 Julij, *van Boven* Minerva, Ceylon; *Nieveen* Jacoba Catharina, avontuur.

BAHIA 18 Junij, *Schaafsma* Antje, Amst.

IBRAILA 4 Julij, *Wever* Henriëtte, Falmouth.

GALATZ 5 Julij, *Mulder* Zorg en Vlijt en *Lovius* Waakzaamheid, Falmouth; — 7 *Ringeling* Neptunus, Marseille; *de Jonge* Anna Elisab., Bergen; — 8 *Goosens* Geertruida, Marseille.

KONSTANTINOPEL 11 Julij, *Sikkens* Jacqueline en Elise, Taganr.

TRIEST 19 Julij, *Rozenbeek* Bureau Véritas, Stettin.

LIVORNO 18 Julij, *Goedknegt* Zouthandel, Lissabon.

ANTWERPEN 26 Julij, *Menses* Jonkvr. Maria, Koppenhage.

FALMOUTH 24 Julij, *Giezen* Twee Gezusters, Waterford.

LIMERICK 22 Julij, *Donema* Geertruida Johanna, Cardiff.

DUNDEE 22 Julij, *Pluim* Stad Almelo, Zwolle.

HAMBURG 25 Julij, *Bakker* Margar., Lynn; — 26 *Pronk* Geertr., Geestemunde.

TRAVEMUNDE 22 Julij, *Leestuiver* Aurora, de Oostzee.

SWINEMUNDE 22 Julij, *Olberding* Welmoet, Riga.

PILLAU 24 Julij, *Egberts* Sjamke, Rott.

KROONSTAD 17 Julij, *Nepperus* Elisabeth, *ter Poorten* Johannes en *Stratingh* Jantina, Amst.; *Puister* Rieka, Rott.; *Gatsen* Elisabeth Helena, Stockholm.

RENDSBURG 21 Julij, *Douwes* Klasina Maria, Engeland; *Kroon* Hermina, Zwolle; — 22 *Riebeling* Catharina Margar., Schiedam; — 24 *Bartels* Gesina, Kiel.

In lading.

STOCKHOLM 18 Julij, *Prins* Heiko en 19 *Bos* Eendragt, Noordzee.

Zeilklaar.

LONDEN 24 Julij, *Schuur* Johanna Eltina, Koningsb.; *Stomp* Antje Jansen, Riga.

TERMUNTERZIJL, 28 Julij. Binnengekomen 23 Julij, *Dauws* Venus en 24sten *Pasmann* Maria, Oldenburg; *Kuperus* Alida, Riga; — 25 *Stamhuis* Maria Edina en *Zoutman* de Jonge Wigcher, Noorw.; — 26 *Burmann* Maria, Oldenburg.

Vertrokken 22 Julij, *Legger* Geerdina, ...

Zeilklaar 27 Julij, *Schuur* de Hoop, Oostmahorn; *Janssen* de Twee Gebroeders, *Wijpkes* de Vriendschap en *Buss* Maria, Noorwegen.

ZOUTKAMP, 28 Julij. Binnengekomen 25 Julij, *de Haan* Sjoumenta, Oudsoen.

Vertrokken 27 Julij, *Helmers* Henderika Roelina, Archangel; — 28 *Temple* John en Ann, Lynn.

Zeilklaar 28 Julij, *Poles* Reina Arendina, Amst.

HARLINGEN, 27 Julij. Binnengekomen 24 Julij, *de Boer* Johannes, Memel; *Koch* Hillegina, *Zwaal* Gijsbert Jan en 25 *Pot* Elisabeth Catharina, Noorw.; *Mispelblom Beijer* Luiten. Admir. Stellingwerff, Bremen.

MESSINA, 13 Julij. Het schip Elisabeth Gravelaar, kapit. *Kok*, van Barletta naar Marseille, is alhier, met verstopte pompen, binnengeloopen.

Gepraaid den 14 Mei, op 30° Z.Br., 43' O.L., *Kramer* Ouderkerk aan den Amstel, v. Bat. n. Rott. — Den 10 Mei, op 32° 7' Z.Br., 33° 20' O.L., *Portengen* Eensgezindheid, v. Banjoew. n. Amst. — Den 4 Junij, op 18° 7' Z.Br., 3° 55' W.L., *Terbrugge* Vrede, v. Akyab n. Vlaard. — Den 22 Junij, op 7° 46' N.Br., 22° 43' W.L., *van Marion* Maria Diederika, v. Rott. n. Bat. — Den 14 Mei, op ......, *Besier* Salatiga, v. Banjoew. n. Amst. — Den 19 Junij, op 12° N.Br., 27° W.L., *Börger* Jacob, v. Rott. n. Bat. — Den 13 Junij, op 7° 25' N.Br., 23° 30' W.L., *v. Wijngaarden* Rembrandt van Rijn, v. Triest n. Rio de Janeiro. — Den 20 Julij, bij Poorland, *Bagges* de Maas, v. Vlaard. n. Gibraltar. — Den 21 Julij, bij Bevesier, *Haasnoot* Albatros, v. Amst. n. Napels; *Boer* Haren, v. Amst. n. Konst.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

23 Julij. *Fijn*, Hillechina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Drok, Catharina, v. Londen n. Stettin, m. rijst.
van Vliet, Courier, v. Londen n. Stettin, m. raapzaad.
Gerritsma, Jonge Gerrit, v. Memel n. Arbroath, m. vlas.
Visker, Joh. Hermanus, v. Antw. n. Petersb., m. boomwol.
v. d. Wal, Geerdina, v. Petersb. n. Rott., m. tarwe.
Koetse, Onderneming, v. Nerva n. Hull, m. hout.
Breeland, Elisabeth, v. Petersb. n. Aberdeen, m. beenderen.
24 — *Lovius*, Trekvogel, v. Petersb. n. Amst., m. hennep.
de Wall, Taletta, v. Petersb. n. Zaandam, m. lijnzaad.
v. d. Veen, Johanna Gezina, v. Riga n. Gent, m. hout.
Vos, Cath. Knelsina, v. Petersb. n. de Zaan, m. lijnzaad.
Wolthekker, Elisab. Ruardi, v. Petersb. n. Amst., m. lijnz.
Hoeksma, Corn. Wilhelm., v. Petersb. n. Schied., m. tarwe.
Poppen, Sophie, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Hazewinkel, Roelfina Kuiper, v. Pernau n. Figueira, m. vlas.
Kammenga, 3 Gebr. Sikkens, v. Petersb. n. Antw., m. lijnz.
Boer, Jan v. Harwegen, v. Petersb. n. Rott., m. lijnzaad.
Tiktak, Jantina Fennech., v. Riga n. Amst., m. hout.
v. d. Laan, Jacoba Alida, v. Nerva n. Grimsby, m. hout.
25 — *Roosjes*, Maria Beerta, v. Petersb. n. Bristol, m. tarwe.
Mulder, Grietje de Groot, v. Petersb. n. Engel., m. tarwe.
Engelsman, Gezusters Boll, v. Petersb. n. Amst., m. lijnz.
Stenger, Anna Marg. Adriana, v. Petersb. n. Zaand., m. lijnz.
Sprik, Juliana Louisa, v. Koningsb. n. Amst., m. hennep.
Glim, Hendr. Margar., v. Petersb. n. Londen, m. tarwe.
Doewes, Harmonie, v. Petersb. n. Zaandam, m. lijnzaad.

De wind den 23 Julij W., Z.W.; den 24sten Z.O., Z.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

VLIE 26 Julij, *Bakker* Jonge Liefert, Petersb.; *Piper* Alida, Riga, *Schuring* Egberdina Anna, Riga.

HELVOET 27 Julij, *de Zeeuw Bagges* Thetis, Tromsöe.

DUINKERKEN 25 Julij, *Reinders* Jacoba Gezina en *Hazewinkel* Veendam, Petersb.

St. VALERY 22 Julij, *Klasen* Elisabeth, Riga.

FALMOUTH 25 Julij, *v. d. Wal* Fraukje en *v. d. Baan* Johanna, Ibraïla.

Bij DEAL 25 Julij, *Franken* Janna Adriana, v. Amst. n. Surin.; *Hoffman* Nieuw Lekkerland, v. Rott. n. Bat.

Bij PORTLAND 22 Julij, *Bonjer* den Elshout, v. Rott. n. Bat.

Bij GOUDSTAART 24 Julij, *Swart* Soerabaya, v. Dordr. n. Bat.; *Haasnoot* Albatros, v. Amst. n. Napels.

LIVERPOOL 24 Julij, *de Boer* Eduard, Montevideo.

LYNN 25 Julij, *Reents* Alida, Koningsb.

QUEENSTOWN 24 Julij, *de Vries* Compact Goede Trouw, Ibraïla.

TAFELBAAI 18 Mei, *Schaap* Loevestein, Adelaïde; — 22 *de Boer* Jan van Galen, Rott.

WOLGAST 19 Julij, *Poort* Dirkje, v. Bremen; — 21 *Bakker* Reina, Londen, *de Jonge* Willemina Clasina, Amst.

SWINEMUNDE 24 Julij, *de Groot* Sieka, Petersb.

STOKHOLM 20 Julij, *Holscher* Elisab. Jacobina, Petersb.

DANTZIG 22 Julij, *Leertouwer* Cornelia en *Stoeldraijer* Adriana, Petersburg; *Colle* Jeanne Marie, Riga; — 23 *Kieft* Jantina Jikkina, Antw.; — 24 *Boiten* Fossina Siers, Londen.

KROONSTAD 19 Julij, *Meijer* Cornelia, Norrköping; — 20 *Schuur* Aaltje Pronk, Liverp.; *Martens* Emilie, Rott.; — 21 *de Graaf* Harm. Gesina en 24 *Meijer* Piet Hein, Stettin.

Vertrokken.

TEXEL 27 Julij, *de Vries* Zorgvlied, Bat.; *Croese* Peking, Napels; — 28 *Duyvenbooden* A. R. Falck, Bat.; *de Jong* Twee Gezusters, Yarmouth.

FALMOUTH 24 Julij, *Giezen* Twee Gezusters, v. Galatz n. Waterford.

VLIE 26 Julij, *Smit* Antje, Engel.; *Mulder* Geertr. Lammech., Petersb.; *de Grooth* Margr. Gesina, Riga; *v. d. Wall* Helena, Umea; *Bakker* Zwaantina, Rugenwalde.

WOLGAST 18 Julij, *Bolhuis* Geziena en *Harkema* Meiskina, Denemarken; *Postema* Jacoba Hendr. en 19 *de Boer* Jant. Petronella, Holland.

SWINEMUNDE 23 Julij, *Jonge* Elizabeth, Riga.

KROONSTAD 17 Julij, *Vosman* Wilmina, Pillau; — 18 *Lindeboom* Maria Teresia, Littlehampton; — 21 *Mulder* Harmonie, Dundee; *Oostervink* Pieter, *de Groot* Maria Reifina en *Westenenck* Alida Maria, Amst.; *Scholtens* Hilleg. Scholtens en *Huisman* Anja Sietsia, de Zaan; *Zwaal* Zeemeeuw, Harl.; *Scholtens* Alida Ikina, Elsen.; *v. d. Wal* Jantina, Memel; *v. Wijk* Anna Arnold., Stokh.

DANTZIG 24 Julij, *van Dijk* Eva Hinderika, Gron.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 24 Julij. Heden stond men toe naar Amsterdam *f* 24 à *f* 25 per last rogge.

KONINGSBERGEN, 24 Julij. Hier is iets meer vraag naar schepen, de vrachten zijn een weinig verbeterd. Voor Holland weinig te laden en heden niet hooger dan *f* 19,50 en *f* 1 per last zaad naar Dordrecht geboden, naar Amsterdam het laatst *f* 19 en *f* 1 per last zaad betaald. Naar Antwerpen *f* 22 per last balken.

PILLAU, 20 Julij. Bewilligd werd: naar Amsterdam *f* 19, ten laatste *f* 20 per last zaad; Antwerpen *f* 22 voor dito; Dordrecht en de Maas *f* 570 *en rouche* voor een schip van 38 last, en dito *f* 540 naar Holland, de Maas *f* 20 voor zaad.

220ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Eerste Klasse.

1ste Lijst. No. 4596 *f* 2500; no. 2685, 4611, 12580 en 17175 ieder *f* 1000; no. 151, 855 en 13979 ieder *f* 400; no. 1068, 7641, 8276 en 9270 ieder *f* 200; no. 7494, 9972 en 15894 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 28 *Julij* 1856.

4 Nederl. ℔ 48 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Julij.*

TARWE.			GERST.			Zw. Voer	40 ℔ *f* 3,90
Oude	70 ℔ *f*		Winter	52 ℔ *f*	5,75	- -	42 - - 4,10
N.Oml.1855	68 -	12,35	-	54 - -	6,15	- -	44 - - 4,30
- -	70 - -	13,10	-	56 - -	6,55	BOONEN.	
- -	72 - -	14,00	Zomer	54 - -		Paardeb. *f* 7,50 à *f* 8.	
- Old.	66 - -	11,20	-	56 - -		Gr. Erwt. *f*	
- -	68 - -	11,95	Knobbe	60 - -	6,60	Graauwe dito *f*	
- -	70 - -	12,80	-	62 - -	7,00		
- -	- -		HAVER.			ZADEN, ENZ.	
ROGGE.			Dikke	36 ℔ *f*	3,55	Old. Koolz. *f*	
Inl.	62 ℔ *f*	8,40	-	38 - -	3,75	Oml. dito *f*	
-	64 - -	9,00	-	40 - -	3,95	N. Aveelz. *f* 14, *f* 14,50, *f* 15;	
-	66 - -	9,50	-	42 - -	4,15	(puik *f* 15,25.	
Buitenl.	68 - -	9,65	-	44 - -	4,35	Zomerzaad *f*	
BOEKWEIT.			-	46 - -	4,55	G. Mosterdz. *f*	
Gr. Zd.	64 ℔ *f*	9,80	-	48 - -	4,75	Lijnzaad *f*	
- -	66 - -	10,20	-	50 - -	5,00	Dederzaad *f*	
- -	68 - -	10,60	W. Voer	36 - -	3,65	Gr. Gort *f* 11,25,50	
Zw. -	64 - -	9,60	- -	38 - -	3,85	Parel dito de 100 ℔ *f*	
- -	66 - -	10,00	- -	40 - -	4,05	*f*	
Veen	64 - -	9,50	Zw. -	36 - -	3,50	Raapolie per vat *f* 52	
-	66 - -	9,90	- -	38 - -	3,70		

De handel in granen was heden over 't geheel zeer lusteloos. — Tarwe tot 40 cent lager met geringen handel. — Inlandsche Rogge 15 cent en buitenlandsche 50 cent lager, alleen bij gerijven te plaatsen. — Boekweit 60 cent lager traag afgaande. — Gerst tot verlaagde prijzen nog bijna zonder handel; Zomer niet aan. — Haver over 't geheel iets lager afgegeven. — Boonen in een doen. — Gort slap en genoegzaam zonder koopers. — Aveelzaad in de beste soorten prijshoudend.

AMSTERDAM, 26 *Julij.* Hennep: Van de fijne Riga Poolsche Rein, in veiling opgehouden, zijn sedert nog eenige kavelingen tot *f* 64 afgedaan. Voorts is er bij partij gedaan in Riga Poolsche Rein *f* 64, fijne Uitschot *f* 64, benevens eene partij Koningsb. Lagen, van boord te ontvangen, prijs geheim, terwijl er bij gerijf in de verschillende soorten tot de laatste noteringen is verkocht. Er is binnengekomen Koningsb. Streemel en 4 sorteringen Petersb. Rein en Halfrein en Pernau Heede.

AMSTERDAM, 28 *Julij.* Tarwe bij gerijven tot veelal lagere prijzen: 128 ℔ o. b. Pools. *f* 565; 126 ℔ o. en n. dito *f* 560; 125 ℔ dito *f* 520, *f* 530, *f* 540; 129 ℔ Holst. *f* 450; 125 ℔ Rijn *f* 425, *f* 430, *f* 435; 126 ℔ dito *f* 450; 128 ℔ Galatz *f* 405; 132, 134 ℔ Kubanka *f* 400, *f* 410. — Rogge flaauw en alleen bij kleinigheden gedaan: 124 ℔ Anclammer *f* 310; 120, 123 ℔ Pommer *f* 285, *f* 302; 122 ℔ Pruis. *f* 304; 122 ℔ Amerik. *f* 300; 119 ℔ Holst. *f* 280; 117 ℔ dito *f* 277 aan de Zaan; 116 ℔ Inl. *f* 280, *f* 278; 119 ℔ grove Zweedsche *f* 283; 117 ℔ Petersburger *f* 290; 117 ℔ Stokh. *f* 295. — Gerst hooger gehouden, doch zonder handel gebleven. — Haver zonder vraag. — Boekweit ruimer ter veil, doch vond volstrekt geene begeerte. In veiling verkocht ca. 22 last zwaar beschadigde Holst. van *f* 150 tot *f* 154.

Koolzaad flaauw: Haarlemmermeer *f* 17; Polder *f* 16¾ per mud; Vlaams. 87 p. vl.; op 9 vat in Oct. en Nov. 87½ p. vl. — Raapolie dadelijk en op levering flaauw: op 6/w. *f* 55; vlieg. *f* 53,50; Sept. *f* 51 a *f* 50; Oct. *f* 49,75 a *f* 49; Nov. en Dec. *f* 49,50 a *f* 48,50. — Lijnolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. *f* 39,50; vlieg. *f* 38,25; Sept. *f* 36 a 50 a 25; Oct. *f* 35,50 a *f* 36 a *f* 35,75; Nov. *f* 35 a 50 a 25; Dec. *f* 34,50 a *f* 35 a *f* 34,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46. — Raapkoeken *f* 95 a *f* 96. — Lijnkoeken *f* 10 a *f* 12½.

ROTTERDAM, 26 *Julij.* Van Rogge is heden gedaan 143, 144, 146 ℔ Stockh. à *f* 297, *f* 305, *f* 307.

SCHIEDAM, 26 *Julij.* Moutwijn *f* 22; Jenever *f* 27,50; Amst. Proef *f* 28,75.

LONDEN, 25 *Julij.* Inl. Tarwe konde heden niet anders dan tot eenige prijsverlaging nemers vinden, waartoe echter de houders niet wilden besluiten, zoodat er niets werd verkocht. Van vreemde was een groote voorraad ter markt; voor uitvoer naar Spanje werd iets genomen, doch om belangrijke partijen af te zetten, zoude men 1 a 2 sh. prijsvermindering hebben moeten toestemmen. Gerst 1 sh. duurder. Boonen en Erwten onveranderd. Haver 6 p. a 1 sh. lager. Meel lager.

Van den 28sten. De prijzen van vreemde Tarwe zijn nominaal, door grooten aanvoer; inl. 2 sh. lager.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Julij.* De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort *f* 39; 2de soort *f* 37,50.

LEEUWARDEN, 25 *Julij.* De prijs der Boter was heden *f* 41,50.

AMSTERDAM, 28 *Julij.* De prijs der Boter was heden als volgt: Vriesche *f* 45 a *f* 47; Kuinder *f* 44 a *f* 46; Kamper *f* 45 a *f* 47; Deventer *f* 41 a *f* 43; Zwolsche *f* 43 a *f* 46.

LONDEN, 25 *Julij.* De aanvoer van Boter bedroeg: van Harlingen 8440 v., Havre 2742, Ostende 563, Antwerpen 207, Rott. 1570, Hamburg 7, Newhaven 49, Tonningen 11, Boulogne 16, Emden 8. Boter loom, maar prijzen onveranderd. De noteringen zijn: beste Vriesche 100 a 102 sh., surplus 94 a 96 sh., 2de soort 80 a 82 sh., beste Hollands. 80 a 82 sh., Kamper en Zwolsche 94 a 98 sh., Bosscher 72 a 76 sh.; Groninger en Geldersche 80 a 84 sh., Emden en Leer 92 a 94 sh., Holsteinsche en Kiel 98 a 102 sh., Fransche 82 a 84 sh.

Van den 28sten. Vriesche Boter 101 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Julij.* Aan de markt van heden was een groote aanvoer van vee, doch de handel niet vlug; prijzen als den vorigen Dingsdag; — de melkkoeijen waren tot hooger prijzen te verkoopen; — de aanvoer en handel in schapen was vlug; prijzen van *f* 9 tot *f* 14; — varkens ruim ter markt, doch werden er niet veel verkocht, ouden van *f* 25 tot *f* 41; jongen van *f* 5 tot *f* 24.

LEEUWARDEN, 25 *Julij.* De aanvoer ter markt bestond heden uit 650 à 700 beesten, waarvan 250 vette, de overige melk- en kalfkoeijen; de prijzen onveranderd. — Vette kalveren 140, met flaauwen handel; 450 varkens en biggen tegen hooge prijzen, benevens 400 à 500 schapen, die insgelijks gereede koopers vonden.

LONDEN, 25 *Julij.* Aan de veemarkt heerschte weinig kooplust, gaande meest alle soorten tot nagenoeg de prijzen van l.l. Maandag tragelijk van de hand.

Van den 28sten. De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 4573 runderen en 24,630 schapen, die lager, en 325 kalveren, die hooger in prijs waren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 28 *Julij.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 64½, 64 9/16, 64½; Dito Dito 3 pCt. 75 15/16, 76; Dito Dito 4 pCt. 95⅛; O. I. Leening 4 pCt. 94½; Amortisatie-Syndic. 3½ pCt. 91, 91⅛; Aand. Rijnspoorw. 4½ pCt. 100; Oblig. 4½ pCt. 99. — BELGIE, 2½ pCt. 21¼; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 51¾. — SPANJE, Onb. Stukken 1¼ pCt. 24 1/16, 24¼, 24⅛; Dito 3 pCt. 45⅛, 45¼, 45¼; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 38⅞, 39 1/16, 39; Coupons-Bewijzen 6 1/16, 6⅛, 6⅛; Amortis. Schuld 6⅛. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45 13/16, 46, 45 13/16. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1789 en 1816 5 pCt. 103¾, 103⅞; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 102⅝; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 93; Dito 4½ pCt. 97, 97 1/16; Dito bij *Hope* 4 pCt. 86⅜, 86¼, 86⅜; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 86⅛; Cert. te Hamburg 5 pCt. 95¼; Dito v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 66. — POLEN, Certific. 4 pCt. 79⅞; Dito Aand. m. Loting fl. 500 *f* 154¾.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 78 7/16, 78 9/16; Dito Nationale 5 pCt. 79 13/16, 80, 79 13/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 40⅜, 40½, 40 7/16; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 40⅜, 40½, 40 7/16; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 85¾, 85⅞, 85 13/16; N. Weener Loten van 250 fl. *f* 350; Napels Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. 105⅜; Mexik. 22½, 9/16; Dito Onbep. 22½, 9/16; Gren. 19⅜, 9/16; Dito Onb. 19⅜, 9/16; Dito Uitg. 7 7/16, ½; Ecuador 15⅛, 3/16; Dito Onb. 14⅛, ¼; Venez. 31⅛; Dito Onb. 31⅛; Dito Uitg. 13¾; Peru te New-York 57; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 6de Serie 96¼, ½.

Van Holl. fondsen waren Integralen en 4 pCts., bij eenige affaire, bijna onveranderd. Voor Syndicaat waren hoogere koersen te bedingen. — Van vreemde effecten waren Russische prijsh. — Oostenr. waren iets minder vast, bij vrij levendigen omzet in Nation. — In Spaansche was, tot verbeterde prijzen, de handel zeer geanimeerd. — Portug. waren meer aangeboden.

Spaansche Cred. *f* 83, *f* 82½; 7 pCts. Illinois Central 89, ½; Aand. Paleis Volksvlijt *f* 101.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 3½; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 64½; Spaansche 1¼ pCt. 24⅛ a 3/16; Binnenl. 3 pCt. 39 a 1/16; Metall. 5 pCt. 78 7/16.

Het BESTUUR der Vereeniging **HET METALEN KRUIS**, AFDEELING *GRONINGEN*, de Leden herinnerende aan de hen toegezonden Circulaire van den 12den dezer, waarin zij worden uitgenoodigd, om vóór den 1sten Augustus aanstaande den President onzer Afdeeling kennis te geven, dat zij de **Festiviteiten** bij de **onthulling** van het **MONUMENT**, op den Dam te **Amsterdam**, wenschen bij te wonen, tevens met toezending der Feest-Contributie ad *f* 10—00, — heeft van het Bestuur der Afdeeling *Amsterdam* eene Missive ontvangen, inhoudende de volgende **nadere Regeling dier Festiviteiten:**

Op Maandag den 25sten Augustus e.k. zullen alle Afdeelingen, met hunne Bestuurders aan het hoofd, in het lokaal van het Park, te 2 uur in den namiddag, feestelijk door het Bestuur van de Afdeeling *Amsterdam* worden opgewacht. — Het aangenomen Burgerlijk Tenue is de zwarte rok en handschoenen, (geen witte das,) met alle Insignia of Orde's in groot model. — Zoodra alle Afdeelingen, benevens het Hoofdbestuur, verschenen zullen zijn, zal er door mr. L. H. KUHN een woord tot welkom en herinnering worden gesproken. — Te 4 uur zal (waarschijnlijk) in den Tuin *de Nederlanden*, aan de minvermogenden onzer kameraden een diner worden aangeboden; de kosten daarvan moeten gedekt worden uit vrijwillige bijdragen van meergegoeden. — Deze bijdrage is bepaald op *f* 2—50 de persoon en geeft regt tot een bewijs van toegang tot bijwoning eener voor deze gelegenheid vervaardigde Voorstelling in den Hollandschen Schouwburg.

Op Dingsdag den 26sten Onthulling van het Monument en groot diner (zie onze bovengenoemde Circulaire).

Op den 27sten Augustus zal er gelegenheid zijn tot deelname aan een Feest-diner, op nader te bepalen plaats. Het Couvert is bepaald, zonder den wijn, op *f* 10—00. Verschillende autoriteiten zullen ook tot dit diner worden uitgenoodigd.

Overigens blijven de bepalingen omtrent de Festiviteiten, in meergenoemde Circulaire ter kennis onzer Medeleden gebragt, in haar geheel.

De Afdeeling *Amsterdam* verzoekt alsnu opgave:

1) van de vermoedelijke sterkte onzer Afdeeling bij de feesten;
2) hoeveel Leden willen inschrijven voor het Diner voor minvermogende kameraden op den 25sten Augustus, met toegang tot de Comedie-Voorstelling;
3) hoevelen toegang tot die Voorstelling verlangen *zonder* Diner;
4) hoevele plaatsen voor onze Afdeeling worden besproken bij het Diner op den 27sten Augustus e.k.

De Leden onzer Afdeeling, welke voornemens zijn zich ter bijwoning der Festiviteiten naar *Amsterdam* te begeven, worden derhalve verzocht, de hier bedoelde opgaven vóór den 1sten Augustus te willen inzenden bij den President J. W. C. Baron VAN ITTERSUM.

De ontvangen Missives zelve, met de vroeger ontvangen Stukken, benevens eene LIJST VAN INTEEKENING voor het BAL, dat op den avond van den 26sten zal worden gegeven, ligt ter inzage ten Kantore van den Secretaris Mr. P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH, in de Oude Ebbingestraat te *Groningen*.

GRONINGEN, 27 Julij 1856.

Het Bestuur voornoemd:
VAN ITTERSUM, *President.*
VAN HEIJNINGEN BOSCH, *Secretaris.*

VERGADERING der LEDEN van het **GENOOTSCHAP ter Bevordering van Nijverheid**, te *Onderdendam*, MET VROUWEN, op WOENSDAG den 13den Augustus 1856, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Logementhouder H. J. NEVEN, op het *Hoogezand*.

Namens het Bestuur,
De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Harddraverij te Noordbroek,

met **PAARD en CHAIS**, op VRIJDAG den 1sten Augustus 1856.
PRIJS: **Een fraai CHAISTUIG.**
PREMIE: **Een dito ZILVEREN TABAKSKOMFOOR.**

Alle Paarden worden toegelaten, die geen Stads Prijs hebben gewonnen en ten genoegen der Directie zijn. Aangifte ten Huize van A. KROON, des namiddags te 2 uur; Rijding te 3 uur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** LEENS, 24 Julij 1856. Heden beviel door Gods goedheid van eenen ZOON A. E. ANDREÆ, geliefde Echtgenoot van

J. DOUWES, JR., *V. D. M.*

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER JANNA NIEBUIR, Echtgenoot van

B. KUITERT, B.ZOON,
Borstelmaker, in de Heerestraat.

GRONINGEN, 26 Julij 1856.

*** GRONINGEN, 27 Julij 1856. Heden beviel van eene DOCHTER ELISABETH CHRISTINA MARIA VAN HALL, Echtgenoot van

Mr. S. M. S. MODDERMAN.

*** Op den 21sten Julij overleed te *Groningen*, in den ouderdom van circa 38 jaren, de WelEerw. Zeer Gel. Heer HERMAN ALBERT KREMER, sedert 1850 Predikant te *Hemelum*, geliefd in zijne Gemeente, hooggeschat bij zijne talrijke Vrienden en diep betreurd door zijne achtergeblevene Broeders en Zusters.

Dr. P. P. KREMER.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** Heden bezweek, onder een smartelijk lijden van tien dagen, ons veel bemind oudste Kind en Dochter, CHRISTINA HAVINGA, in den ouderdom van 41 jaren.

Hoe zwaar ons deze slag ook moge treffen, is het ons steeds tot hooge vertroosting, dat zij was kalm en gelaten in haar lijden en sterven, met de hoop van een beter leven.

UITHUIZEN, 25 Julij 1856.

H. GRIMMIUS.
R. J. DE BOER.

*** GROOTEGAST, 26 Julij 1856. Heden overleed, na eene kortstondige doch hevige ziekte, mijne geliefde Echtgenoot, ANDIENA GERRITS REITSMA, in den ouderdom van 39 jaren; mij, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim vier jaren één Kind nalatende.

B. P. STEENHUIZEN.

*** Heden overleed ons geliefd jongste Dochtertje, ANNA MARGARETHA, ruim één jaar oud.

WILDERVANK, 26 Julij 1856.

W. EERKES.
KATH. EERKES, geb. SCHURINGA.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, onze geliefde Moeder HINDERKJE ROMKES VAN DER BAAN, Wedw. van EVERT FIEBES TEN CATE, in den ouderdom van eenënzestig jaren en vier maanden.

HOOGEZAND, 27 Julij 1856.

A. POTJER,
geb. TEN CATE.
Uit aller naam.

*** Het KINDJE ons den 25sten dezer geschonken, werd ons heden door den dood ontrukt.

GRONINGEN, 29 Julij 1856.

S. BERGHUIS.
J. C. WIARDI.

VOOR GYMNASIEN EN INSTITUTEN

is uitgegeven bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*:

I. A. J. LABBERTON, Handleiding tot het beoefenen van de Beginselen der **Sterrekunde**, ten gebruike bij Zeevaartkundig onderwijs en tot zelfonderrigt; met vele houtsneê-figuren. . . . . Prijs *f* 1,60.

II. R. VAN HINLOOPEN LABBERTON, Encyclopaedisch Overzigt der vijf laatste eeuwen vóór Christus. . . . . *f* 1,00.

III. A. M. KOLLEWIJN, Nz., Aanleiding tot de beoefening der **Nieuwere Letterkunde**, ... *f* 0,90.

IV. J. A. STÖCKHARDT, de **Scheikunde** van het **Onbewerktuigde en Bewerktuigde Rijk**, bevattelijk voorgesteld en met eenvoudige proeven opgehelderd; bewerkt door Dr. J. W. GUNNING; **derde**, *veel vermeerderde en verbeterde druk*; met ruim 200 houtsneê-figuren, gebonden in half linnen, ... *f* 4,50.

V. G. H. WESTBROEK, Verzameling van **Opstellen** ter vertaling in het Hoogduitsch . . *f* 0,50.

VI. G. H. WESTBROEK, Handbuch für **Lehrer** und **Selbstüber**. . . *f* 0,50.

VII. P. J. PRINSEN, Aanleiding tot de **Meetkunde** voor de verstgevorderde Leerlingen. . . . . . *f* 0,50.

*** Bij **M. GEERTSEMA, JR.**, te *Groningen*, is uitgegeven:

WEDERWOORD;

Dichtregelen, vervaardigd door **M.**, te *Groningen*, naar aanleiding van het VAARWEL AAN DE OORIJZERS door *J. J. BANGE*, Emer. Pred. te *Sappemeer*. Prijs 10 Cts.

*** **J. F. THIEME**, te *Arnhem*, verzendt heden: **Leesboek over de Geschiedenis der Nederl. Letterkunde**, voor Schoolgebruik, door **C. G. MULDER**, 10 vel druks in 8vo postf. à 60 Ct.

Door hem is voor **Gymnasiën en Scholen** uitgegeven:

BOMHOFF	Engelsch-Nederduitsch en Nederd. Eng. Woordenboek, 2 dln. 4de druk, 1851 (2300 pag.)	*f* 10.00
	English-Dutch and Dutch-Engl. pocket Diction. 1200 pag.	» 3.50
	Beknopte Engelsche Spraakk., 5de dr. 1851	» 1.—
	Eng. Leesb., in Proza en Poëzij, 2 dln., 4de dr., ieder	» 1.—
	Anecd. en Vertell. ter vertaling in het Eng.	» 0.90
	Begins. der Eng. Spraakk., 2de dr. 1853	» 0.80
	en *LLOYD*, Nieuwe Eng. Spraakk., 5de dr., herzien door Dr. *LINDO*	» 2.40
	en *SCHMITS*, Uitspraak der Eng. taal	» 0.60
	en *WILKE*, Handl. tot het spreken en schrijven der Engelsche taal, 5de dr.	» 0.75
CHARLTON, Eng. Spraakk. voor eerstbeginnend.		» 0.50
BOMHOFF, Oefen. ter vert. in het Hoogd., 1852		» 0.80
(*Een vervolg op alle spraakkunsten voor die taal.*)		
Id. en *WILKE*, Handl. tot het spreken en schrijven der Hoogduitsche taal		» 0.75
FRIEDRICH, Sammlung auserl. Geschichte, 10te Aufl., 1853		» 0.75
KREENEN en *VAN DER KLOES*, Grieksch Leesboek voor eerstbeginnenden, 1851		» 1.90
KRECKE, Handb. der Alg. Natuurk. Aardrijksk., met 6 kaart., gr. 8o. 1853		» 2.60
» Begins. der Natuurkundige Aardrijksk., 2de druk, met 4 platen, 1851		» 0.75
MULDER,	Nederlandsche Spraakleer, gr. 8vo. 1852	» 2.60
	Nederlandsche Spraakkunst voor schoolgebruik, 5de druk, 1854	» 0.60
	Oefeningen tot toepass. van het geleerde in de Nederl. Spraakk. 1854	» 0.60
	Beknopte Gesch. der Nederl. Letterkunde 8vo. post 1855	» 1.40
	Handleiding tot het zuiver schrijven der Nederlandsche taal, 1853	» 0.50
	Beknopte Nederl. Spraakk., 4de dr., 1855	» 0.20
	Beknopte Theorie der Cijferkunst, 1851	» 0.45
	Herinneringspunten en verstandsoefeningen, 2de druk, 1854	» 0.20
	Recueil d'exercises, ou premier livre de Leçons et de Thêmes	» 0.25
Mevr. *VAN MEERTEN*, vocab. Holland. et Franç., 9e éd., 1856		» 0.30
» » Suite du vocab., 3e éd.		» 0.35
THURN, Algemeen leesboek voor kinderen, 2 stukjes, 10de druk, ieder		» 0.25
VAN MOOK, Foutive opstellen ter verbetering, 6de druk		» 0.15
VAN PAPST, Leerwijze der schrijfkunst, in 4to, met 22 platen, 2de druk		» 2.40
Wiskundige toepassingen voor teekenlessen, 2 dln., 4de druk, met 48 folio platen		» 10.90

Bij mijn Exploit van den 28sten Julij 1856 is **JAN THEIJSSEN**, Tjalkschipper, wiens woon- of verblijfplaats thans onbekend is, aangemaand, om binnen of met **twee maanden** aan den ONTVANGER der REGISTRATIE voor de GEREGTELIJKE ACTEN te *Groningen* te voldoen de **BOETE en KOSTEN**, hem opgelegd bij vonnis van het KANTONGEREGT te *Groningen* van den 12den April 1856, met aanzegging, dat, bij gebreke van dien, de opgelegde BOETE zal worden **vervangen** door eene gevangenisstraf van **een dag.**

D. G. FRITS, *Deurw.*

Bij mijn Exploit van den 28sten Julij 1856 is **CORNELIS VEEN**, Praamschipper, wiens woon- of verblijfplaats thans onbekend is, aangemaand, om binnen of met **twee maanden** aan den ONTVANGER der REGISTRATIE voor de GEREGTELIJKE ACTEN te *Groningen* te voldoen de **BOETEN en KOSTEN**, hem opgelegd bij vonnis van het KANTONGEREGT te *Groningen* van den 16den Februarij 1856, met aanzegging, dat bij gebreke van dien, de opgelegde BOETEN zullen worden **vervangen** door eene **gevangenisstraf** van **drie dagen.**

D. G. FRITS, *Deurw.*

De ondergeteekende neemt de vrijheid, OUDERS en VOOGDEN te verwittigen, dat de **LESSEN** aan hare **KOST-** en **DAGSCHOOL** den **19den Augustus** aanstaande weder eenen aanvang zullen nemen.

GRONINGEN, 29 Julij 1856.

S. HOEKZEMA.

*** Het **HOOFDBESTUUR** van het WATERSCHAP **HUNSINGO** zal, op ZATURDAG den 2den Augustus 1856, des namiddags te 4 uur, in het WATERSCHAPSHUIS te *Onderdendam*, aan den minst Inschrijvende in het openbaar uitbesteden:

Het DOEN van noodige HERSTELLINGEN en ONDERHOUDSWERKEN binnen voornoemd Waterschap.

Waarvan het BESTEK en de VOORWAARDEN ter lezing liggen te *Groningen* bij de Wedw. BONTEKOE en te *Onderdendam* in het WATERSCHAPSHUIS.

De Voorzitter van het Hoofdbestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

De **INGELANDEN** van het Gehucht **Onnen** hebben den ondergeteekenden Burgemeester der Gemeente *Haren* verklaard, **dat zij intrekken en buiten effect stellen alle permissiën tot het uitoefenen van JAGTBEDRIJF op Landen onder Onnen gelegen**, en verzocht, dat ik daarvan de noodige openbare kennis moge geven.

EEN IEDER wordt alzoo GEWAARSCHUWD, **geen jagtbedrijf uit te oefenen op landen onder Onnen gelegen, tenzij voorzien van eene nieuwe schriftelijke toestemming**, welke zal worden afgegeven door H. HORNHUIS, Landbouwer te *Onnen*, daartoe door de Ingelanden van *Onnen* gemagtigd, tegen betaling van *f* 5—00 voor ieder' Jager, voor het geheele Jagtsaizoen.

HAREN, 25 Julij 1856.

De Burgemeester der Gemeente Haren:
L. T. JORISSEN.

PLEIZIERVAART

NAAR

NORDERNEY,

per STOOMBOOT **Kronprinz von Hannover**, op ZATURDAG den 2den AUGUSTUS.

Afvaart van *Delfzijl* 10 uur voormiddags; van *Norderney* terug den 4den AUGUSTUS, 10 uur voormiddag.

PRIJS voor de VAART **heen en terug** de Persoon Holl. C. *f* **4 — 20.**

Op Donderdag den 31sten Julij

1856, des namiddags te 3 uur, zal K. W. BRANDS, Landbouwer te *Sauwert*, ten Huize van de Wedw. P. VAN HOVING, te *Sauwert*, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, publiek verkoopen:

I. DE VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 92 R. best OUD GROENLAND, *DE VALGEN* genaamd, gelegen in twee stukken, zullende voortaan tot vaste huur doen *f* 20—00.

II. Den EIGENDOM van Perceel I, groot *f* 20—00.

III. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 99 R. best OUD GROENLAND, in twee stukken, gelegen te *Sauwert*, aan de uitvaart van W. E. BUS; zullende voortaan tot vaste huur doen *f* 16—00.

IV. Den EIGENDOM van Perceel III, groot *f* 16—00.

V. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 54 R. en 60 E. best BOUWLAND; zullende voortaan tot vaste huur doen *f* 12—00.

VI. Den EIGENDOM van Perceel V, groot *f* 12—00.

VII. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 57 R., 90 E. best BOUWLAND; zullende voortaan tot vaste huur doen *f* 12—00.

VIII. Den EIGENDOM van Perceel VII, groot *f* 12—00.

IX. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 37 R., 90 E. best BOUWLAND; zullende voortaan tot vaste huur doen *f* 12—00.

X. Den EIGENDOM van Perceel IX, groot *f* 12—00.

XI. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 13 R. best OUD GROENLAND; zullende voortaan tot vaste huur doen *f* 10—00.

XII. Den EIGENDOM van Perceel XI, groot *f* 10—00.

XIII. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 1 B., 35 R. best BOUWLAND; zullende voortaan tot vaste huur doen *f* 11—00.

XIV. Den EIGENDOM van Perceel XIII, groot *f* 11—00.

Alles gelegen te *Sauwert*, aan- en bij den Straatweg.

Inmiddels zijn bovenstaande VASTE GOEDEREN, bij perceelen of in ééne massa, benevens eene groote NIEUWE SCHUUR **Uit de Hand te Koop**, en te bevragen bij den Eigenaar.

J. W. F. J. DU PEIJROU VAN BREUGEL.

DE GEWONE VERKOOPING

VAN

VELDVRUCHTEN,

p. m. 18 B. **ZWARTE VOERHAVER**, ten verzoeke van N. WIJS BOLT, Koopman te *Groningen*, zal gehouden worden ten Huize van G. REITSEMA, aan het Tolhuis bij de *Drentsche Laan*, op VRIJDAG den 8sten Augustus 1856, des namiddags te 3 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zal, op WOENSDAG den 27sten Augustus 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek verkoopen:

I. Den EIGENDOM van ongeveer 24 B., 76 R., 80 Ellen BEHUISD LAND, gelegen te *Noordwolde*, Gemeente *Bedum*, bij JAN M. GROENEVELD onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch. huur van *f* 140—00.

II. Den EIGENDOM van ongeveer 25 B., 95 R., 30 Ellen BEHUISD LAND, gelegen te *Klein-Garnwerd*, Gemeente *Winsum*, bij ALBERT J. OOSTING onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 112—00.

III. Den EIGENDOM van ongeveer 3 B., 79 R., 90 Ellen LAND, gelegen te *Pieterburen*, bij GEERTRUIDA C. HALSEMA, Weduwe H. W. VAN DER MOLEN, onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 63—00.

IV. Den EIGENDOM van ongeveer 28 B., 96 R., 40 Ellen BEHUISD LAND, gelegen te *Oldekerk*, bij BARELD L. KLAASER en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 60—00.

V. Den EIGENDOM van ongeveer 6 B., 52 R., 10 Ellen LAND, gelegen te *Baflo*, bij JACOB J. RITZEMA, Sz., onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 60—00.

VI. Den EIGENDOM van ongeveer 4 B., 93 R., 70 Ellen LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij GARMT P. TIGLAAR en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 55—00.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN,
Notaris.

RIJN-WIJNEN.

De ondergeteekende maakt door deze aan het geëerde Publiek bekend, dat hij wederom op nieuw heeft ontvangen: onderscheidene soorten **RIJN-WIJN**, van de Heeren JOHS. BUCHHOLTZ & Co., te *Duisburg*, aan den *Rijn*.

GRONINGEN, 29 Julij 1856.

A. A. SMITH,
Wijnkooper, in de Heerestraat.

WIJNFLESSCHEN

bij **J. E. COEVORDEN & CO.**

WORDT GEVRAAGD,

tegen den 1sten November 1856, over een Kapitaal HUIS gelegen op een' der beste standen te *Groningen*, als EERSTE HIJPOTHEEK: eene SOM van *f* **4000** à *f* **5000**.

Adres, onder lett. A, aan het BUREAU dezer COURANT.

De ondergeteekende vraagt aan haar **MEISJESSCHOOL** een' **HULPONDERWIJZER**, bij voorkeur van den **2den Rang**, liefst tegen den **1sten Sept. e.k.** De SCHOOLUREN zijn des VOORMIDDAGS en 's AVONDS, de BELOONING bedraagt *f* **300**. Brieven franko, doch liefst in persoon.

GRONINGEN, 28 Julij 1856.

F. M. RIJKENS.

Een **FABRIKANT** in **Damast pellen en linnen** zoekt een IEMAND, die voor hem in de Provinciën *Groningen* en *Friesland* den **verkoop bij partikulieren** besorgen wil.

Uitgebreide partikuliere kennis wordt verlangd en daar op een goed verdienste te rekenen. Hierop reflecterende gelieve men zich met franko brieven te adresseren, A. E., No. 40, aan het BUREAU DEZER COURANT.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.